

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξέ-
μνην δραχ. 55. Τριμηνίᾳ δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξέμνηοι καὶ Τριμηνιοὶ ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΝΑΘΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἐρχίζουσι τὴν 1ην οἰουθῆσοτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Εὐρυπίδου ἐριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος.

Ἀθήναι, 3 Ἰουνίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 27

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΟΖΑΡΤ

Ἡ ΘΕΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ

Πόσο ἡ ἡμέρα φαίνεται μεγάλη σ' ἓνα μικρὸ κοριτσάκι δεκατριῶν χρόνων σὰν τὴ Νέλλη. ἄρρωστα, καχεκτικό, ποὺ δὲν γινώριζε τίποτ' ἄλλο, ἀπ' τὶς κίχες τῶν μαξιλαριῶν καὶ τὰ λευκὰ σεντόνια!

Μετὰ τὸν θάνατο τῶν γονιῶν τοῦ τὸ περιμάζεψε μιὰ μακρινὴ τοῦ θεῖα, ἑαδέλφη τοῦ πατέρα τῆς. Αὐτὴ εἶχε ἓνα μεγάλο καὶ φηλὸ ξενοδοχεῖο, ἀπ' οὗ περνοῦσαν πολλοὶ ταξιδιώτες.

Μὰ, πολὺ ἀπασχολημένη νὰ τοῦς σερβίρη μὲς στὴ μεγάλη αἴθουσα, δὲν ἔβρισκε κἀν τὸν καιρὸ νὰ πάη νὰ συντροφιάη γιὰ λίγο τὴν ἀνεψιά τῆς.

Κάθε πρωτὸ, ἀκριβῶς κατὰ τὶς ἑπτὰ, ἐπτάμισι, ἐρχόταν καὶ τῆς ἔφερνε ἓνα φλιτζάνι γάλα, ἢ τὶς ἔβαζε καμμιὰ κομπρέσσα στὸ κεφάλι. Αὐτὸ ἦταν ὄλο. Ἄλλοτε πάλι, περνοῦσε στὴν τύχη ἀπὸ κει καμμιὰ ὑπηρέτρια, μὰ τὶς περισσότερες φορές, ἢ μικρὴ ἄρρωστη ἔμενε μόνη.

Ὅστ' ἓνα παιχνίδι δὲν εἶχε, οὔτε μιὰ ξανθὴ κουκλίτσα ποὺ θὰ ἦταν ἐπιτέλους μιὰ μικρὴ συντροφιά γι' αὐτήν. Τίποτα...

Ὡς μόνον καταφύγιο, γιὰ νὰ περνοῦν οἱ ἀτέλειωτες ὥρες τῆς, εἶχε λοιπὸν τὴ μεγάλη τῆς φαντασία.

Αὐτὸ τὸ πρωτὸ ἔμως διέκοψε γιὰ λίγο, τὰ συνηθισμένα τῆς παιχνίδια, γιὰ νὰ θαυμάσῃ ἀπ' τὸ παράθυρο τὴ φυλλωσιά ἐνὸς δέντρου. Ὁ ἄνεμος χάιδευε τὰ φύλλα π' ἀπαλὰ κουνιόνταν ὄσθε καίθε, δεξιά κι' ἀριστερά, σὰν νὰ τῆς ἔλεγαν καλημέρα.

Συγχρόνως ἡ Νέλλη, παραφυλάγει τὸν ἐλάχιστο μικροβόρυθο ποὺ τῆς εἶναι γνωστός.

Αἰφνης ἔμως, πάνω ἀπὸ κάθε ἄλλο ἦχο, ὠφώθηκε μιὰ θεῖα μουσικὴ, μιὰ μουσικὴ ἀσύγκριτη σὲ ἀρμονία ποὺ ἔρριξε σὲ θαυμασμό τὴ μικρὴ ἄρρωστη. Νόμιζε πὼς μιὰ ἀόρατη

μάγισσα ἀνοίξε κοντὰ τῆς μιὰ πηγὴ μελωδίας, μὲ τὸ χρυσὸ μαγικὸ τῆς ραβδάκι.

Ἡ νότες, λεπτές, ἀργυρές στὴν ἀρχή, γινόνταν δυνατώτερες ὅσο πηγαίνουσι, κι' ἀπλώνεται ἡ μουσικὴ καὶ σ'

ἀνυψώνει τὴν ψυχὴ ὡς τὸν οὐρανό...

Καὶ τώρα, τὴ γοητεία διαδέχτηκε ἡ περιέργεια. Ἀπὸ ποῦ ἔρχονταν αὐτὲς οἱ μελωδίες. Ἴσως ἀπὸ κανένας ἄγγελος, ἢ μόνον ἀπὸ τὴν γειτονικὴ κάμαρα, ποὺ δύο-τρεῖς ὥρες πρὶν

ΟΙ "ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ", ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Μιὰ εἰκόνα ἀπὸ τὴν ταινία μὲ τοὺς περιφημοὺς ἠθοποιοὺς τῆς ὀθόνης Σπένσο Τραῖου (Μανουὲλ) καὶ Φρέντυ Μπαρτόλομiou (Χάρβευ).

τήν είχαν νοικιάσει σε κάποιο ταξιδιώτη :

Περίεργη ή Νέλλη άνασηκώνεται στο κρεβάτι της, και με μια άπτομη κίνηση που τη κάνει να βγάλει μια κρουγή πόνου, πλησιάζει το μάτι της σε μια χαραμάδα του τοίχου.

Από το μικρό αυτό άνοιγμα δεν ξεχώρισε στην αρχή παρά ένα είδος κουτιού με κοκάλλινα πλίκτρα, πάνω στο όποιο δυο λεπτοκαμωμένα χέρια, περιτριγυρισμένα από δαντέλλα, έπαζαν, λες και πετούσαν με μια άφάνταστη γληγοράδα τόσο, με γάλη, που ή ματιά σου δεν μπορούσε να τα παρακολουθήσει ! Κι' ούτε καν έπαυαν να βγάλουν απ' τ' όργανο, παραπονοίρικες μελωδίες.

Σαφινικά ή Νέλλη παρατήρησε να σκύβη πάνω τους, το λεπτό κεφάλι ενός μικρού άγοριού, δεκαπέντε έως δεκαέξι χρονών, πλαισιωμένο με μακριά πουδραρισμένα μαλλιά.

Αυτή ή έμπάνιση της φάνηκε τόσο άπρόσπη, που ξέσπασε χωρίς να το θέλη, σ' ένα αυθόρμητο και άκράτητο παιδικό γέλιο.

Ο μικρός μουσικός, σαν να τον κέντρισε κάτι, σταμάτησε άμέτως να παίζει.

— Ποιός είν' αυτός που με κοροϊδεύη με τέτοιο τρόπο ; Έκανε κατακόκκινος απ' το θυμό, και πολύ πεπραγμένος απ' αυτό το έπιμονο γέλιο.

— Δεν σάς κοροϊδεύω, του άπάντησε μια φιλή φωνούλα, μά είναι τόσο άστειτο, να σάς άκούη κανείς και να σάς βλέπη από μια τόση δά χαραμάδα στον τοίχο, Ισ-Ισά δεξιά στην πόρτα.

Ο μικρός προσήλωσε τη ματιά του πάνω στις δυο σανίδες που άνάμεσα τους συνάντησε τη ματιά της Νέλλης, όμοια, μ' ένα μπλε ζαφείρι, καθώς σκέφτηκε την ίδια στιγμή.

— Τι κάνετε εδώ πέρα ; τη ρώτησε.

— Άκουσα μουσική, και σηκώθηκα απ' το κρεβάτι μου, για να εξηγήσω την ύπαρξή της.

— Άκόμη στο κρεβάτι ; τειπέλα ! Έξω λάμπει ο ήλιος, κι' όλος ο κόσμος χαίρεται. . . Δέκα κοντεύουνε πιά.

— Είμαι στο κρεβάτι μέρα και νόχτα, άδιάκοπα γιατί αιώνως ύποφέρω από μια κακιά άρρώστεια που με τρώει και με λειώνει. . . Ένας ξερός βήχας την έκοψε στη μέση.

— Είναι περασμένος πολός καιρός τώρα ;

— Να σάς πω δεν θυμούμαι πιά καλά-καλά. . .

— Ω ! τί λυπηρό ! Πόσο σάς λυπούμαι.

Κι' ή φωνή έγινε πάλι τρυφερή. — Νοιώθετε λοιπόν τη χαρά μου, ν' άκούω τα ώραια σας αυτά κομμάτια, που σοφ δίνουν όρεξη να κλας χωρίς να ξεέρω το γιατί ; Πήτε μου όμως τώρα, από που τα βγάλατε ;

— Μά από το πιάνο μου. Και το μάτι του άγοριού άκτινοδόλησε.

Ήταν τόσο ώραιος, αφιγμένος μες στην πράσινη φορεσιά του, με την έλαφριά αυτή δαντέλλα γύρω στο λαιμό, όπως κι' εκείνη που παισιώνε τα μαγικά χεράκια !

— Παιός σάς έμαθε να παίζετε τόσο ώραια ; ρώτησε με άπλόητα ή Νέλλη. Μήπως είναι κανένας άγγελος ;

— Όχι, ο πατέρας μου.

— Α ! Έκανε ξανά ή Νέλλη.

— Έκείνος που με πηγαίνει και στο θέατρο στη συναυλία.

— Τι είναι ή συναυλία ;

— Τό κονσέρτο ; Είναι μια μουσική συνεδρίαση μέσα σ' ένα άπέραντο, κατάφωτο σαλόνι, που λάμπει σαν άστέρι, και που είναι γεμάτο από όμορφες κυρίες και κυρίους, που με χειροκροτούν, με χαϊδεύουν, και μου δίνουν ένα σωρό γλυκίσματα. Πόσο δεν θά επιθυμούσατε νάσαστε στη θέση μου ; ε :

— Α ! όχι ! . . . Ο καθένας έχει τη ζωή του έδωσε ο καλός Θεός. Δεν θά ήθελα νάλλάξω. Νομίζω καμιά φορά πως είμαι άρρωστη έγω, για να εδτυχούν περισσότερα τέλλα παιδιά, για να μπορούν αυτά να παίζουν, να τρέχουν, και να κόβουν λουλούδια. Και τότε. . . όταν σκέπτομαι πως είμαι λίγο, έγω που τους δίνω αυτό, νοιώθω πως είμαι πιο εύτυχομένη κι' απ' αυτά.

Ο συνομιλητής της, την άκουγε έκστατικός. Η μεγαλοφυχία, κι' ή αυταπάτηση του κοριτσιού αυτού του τόσο καχεκτικού και χιλιοπνεμένου απ' τ' άδεια της τύχης, γέννησε μες στην ποιητική του ψυχή την επιθυμία να της φανή χρήσιμος, ευχάριστος σε κάτι τι. Προσάθησε να βοηθί πράγμα, θά ήταν εκείνο που θ' άφηνε άσθηση στη Νέλλη.

Λίγα λεπτά έμεινε σκεπτικός. Δεν πέρασε όμως πολλή ώρα, όταν λάμποντας από χαρά, της είπε :

— Άκούστε, Νέλλη, πριν φύγω με τον πατέρα μου σε άλλες πόλεις, θά σάς παίζω μια τελευταία μου έμπνευση που θά της δώσω τ' όνομά σας, για να σάς θυμάμαι πάντα. . . Ναι. . . Ναι. . . Προσέθετε καλά σ' αυτό. Για πρώτη φορά θά την παίζω μπροστά σε κάποιον. Κι' αυτός ο κάποιος θάστε σεις. . . Γι' άκούσατε ;

Ευθύς, τα μικρά χεράκια βάλθηκαν να τρεμουλιάζουν άπαλά-αθήρια, περιτριγυρισμένα απ' την άραχνούφαντη δαντέλλα που μοιάζε μ' άφρό, πάνω στα πλίκτρα.

Για να έτοιμαστή σ' αυτή τη μεγάλη χαρά ή Νέλλη, κουρασμένη κιόλας καθώς ήταν απ' την πολλή προσπάθεια που επέβαλλε στον εαυτό της, ξεπλώθηκε στο κρεβάτι κι' έκλεισε τα μάτια για να όνειρευτή.

Σε λίγο μια έκφραση εύτυχίας και γαλήνης ζωγραφίστηκε στο χλωμό προσωπάκι και φωτίστηκε το λευκό μέτωπο, όπως ή αύγη ροδίσει το πρωινό χιόνι.

Η μουσική την παρέσυρε στα γκριζα κύματά της, πέρα από τη φυλακή της κάμαράς της, πέρα κι' από τους πόρους της. . . σ' ένα μέρος μαγικό πλάι στη θάλασσα. . . όπου βασιλιάς ήταν το παιδί με τα μαγικά χεράκια και βασίλισσα αυτή, αυτή ή ίδια ! . . .

Μά αφηνης τη στιγμή αυτή άνοιξε άπότομα ή πόρτα, και παρουσιάστηκε ή στρυφή μορφή της θείας της.

Πάνω από τις άργυρωπές νότες σηκώθηκε διαπεραστική ή φωνή της. — Νέλλη, ε ! Νέλλη, σουφερα το γάλα σου. Άργησα κιόλας, κάνε γλήγορα, το ξέρεις καλά πως δεν έχω καιρό για χάσιμο.

Μή λαβαίνοντας όμως άπάντηση πλησίασε προς το κρεβάτι της.

— Νάτα μας τώρα που ή δεσποινίς από δω έπεσε σε ύπνον έλαφρόν κι' είμαι αναγκασμένη να περιμένω την καλή της θέληση για να ξυπνήση. . . Αν και στη δίπλανή κάμαρα ο μικρός αυτός διαβολεμένος Μόζαρτ, κάνει τέτοιο θόρυβο με τη μουσική του. . .

(Από το Γαλλικό) ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΛΕΥΚΟΜΑ ΦΙΛΟΥ

Μπροστά μπροστά τους στίχους μου, Λουλούδι δίχως μύρο, Στους βάξω καθώς βάζουνε Σε μουσκετάει γύρω Λίγο κισσό, λίγο κισσό.

Δεν ξέρει ή φίλια μου Στο στόμα νάνσβαίνη, Ξέρει μονάχα όπου δοθή Παντοτινά να μένη.

Σάν τον κισσό, σαν τον κισσό. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Ο ΜΠΟΥΛ

Άγαπητοί μου,

ΠΡΟΧΘΕΣ έμαθα πως πέθανε και, σάς βεβαιώ, λυπήθηκα σά νάκουγα το θάνατο ανθρώπου. Κι' άλήθεια, σαν άνθρωπος ήταν ο σκύλος Μπούλ. Τόν είχε ο γκωστός τενόρος του Μελοδράματος κ. Πετρόπουλος, και μά φορά που έκανε μάθημα της κόρης μου, πόν έφερνε μαζί του στο σπίτι.

Έτσι έκαμα τη γνωριμία του. Έίχε μια κάτασπη φρονιμη γούνα που μου έρεσε — ράτσα «Δούλου - Γκριφόν» — μια έξυπνότητα μουρίτσα, δυο ζωηρότατα μαθρα μάτια — κι' αυτά όλα μάρεσαν — κι' ένα δυνατό, διάτορο κι' αφηνδιαστικό πάντα γαύγισμα που μ' άνωχλούσε. Άλλά τα έκτακτα πρόσθηματά του Μπούλ μ' έκαμαν νάνέχομαι και το γαύγισμά του, να του συγχωρώ άκόμη και τόν πανικό που προξενούσε στη γάτα μου, κι' όταν ο κ. Πετρόπουλος έρχόταν κάποτε μόνος, να τόν ρωτώ : «Πού είναι ο Μπούλ ; γιατί δεν τόν φέρατε ;»

Μά ήταν τόσο έξυπνος, που μόνο δε μιλούσε. Η να πω καλύτερα μιλούσε μόνο με τα φοβερά εκείνα γαύγισματα που τράνταζαν το σπίτι, και που το καθένα είχε το λόγο του και τη σημασία του. Γιατί καταλάβαινε δε, τι γινόταν, δε, τι λεγόταν γύρω του, και γαύγιζε. . . ανάλογα. Άξαφνα ο κύριός του μάς έλεγε σιγά και χωρίς να τόν κοιτάξη :

— Έγω τώρα θά φύγω και θά σάς τόν άφήσω εδώ. — Γάδ ! άπαντούσε με θυμό ο Μπούλ, που αυτό δεν του άρεσε καθόλου.

Τού έφερναν κάτι φαγώσιμο και το άφηναν στο τραπέζι. Ο Μπούλ καταλάβαινε πως ήταν γι' αυτόν και κουνοόσε την όδρά του, περιμένοντας να του το προσφέρουν. Άλλά για να τόν πειράξη, ο κύριός του του έλεγε : — Θά σοφ το φάη ή Κάκια. — Γάδ ! άμέσως ο Μπούλ.

Μου έκαν' έντύπωση που καταλάβαινε πως λέγαμε γι' αυτόν κι' όταν στην όμιλία δεν αναφέραμε καθόλου τόνόμά του : — Μάς τόν άφήνετε εδώ, κύριε Πετρόπουλε ; — Ευχάριστως, άν τόν θέλετε. — Γάδ ! γάδ ! γάδ ! (δηλαδή τρία δυ).

Ο κύριός του του έλεγε : — Τώρα θά πάς μέσα κι' ο μπάρμπας θά σοφ δώση γλυκό. — Γάδ ! με χαρά ο Μπούλ.

Κι' έρχόταν ίσα στο γραφείο μου και στεκόταν μπροστά μου κοιτάζον-

τάς με με τάνθρώπινα μάτια του και κουνώντας την όδρά του.

Κάποτε είδα και τουτό. Καθόμαστε στο καφενετό της πλατείας, μαζί μας κι' ο κ. Πετρόπουλος με το σκύλο του. Μια στιγμή, σηκώθηκε και του έπτε : — Μπούλ, έού θά καθήσης εδώ, να μου φυλάς την καρέκλα. Έγώ θά πάω στο περίπτερο να πάρω τσιγάρα και θά γυρίσω. Θά γυρίσω, άκοος ; — Γάδ ! (ναι).

Κι' ο Μπούλ καθόταν στην καρέκλα του κυρίου του, ήσυχώτατος πως δεν θά τόν άφηνε και τόν παρακολουθούσε με τα μάτια, ως να πάη στο περίπτερο, να πάρη τα τσιγάρα του και να γυρίση. . .

Άλλά περισσότερο με συγκινοόσε ή άγάπη, ή λατρεία, που είχαν μεταξύ τους ο άνθρωπος και ο σκύλος. Ο Μπούλ, δέκα δλάκερα χρόνια ήταν άφροσιωμένος στον κύριό του, όσο άφροσιώνονται συνήθως οι σκύλοι, μά κι' ο κ. Πετρόπουλος στον Μπούλ, όσο δεν άφροσιώνονται συνήθως οι άνθρωποι. . . Έκανε γι' αυτόν τις

μεγαλύτερες θυσίες, άφου του έθυαίσε κάποτε κι' αυτή την τέχνη του. Γιατί ο Μπούλ, όταν ο κύριός του τραγουδοόσε, υπέφερε πολύ, γρύλλιζε, έκλαιγε και προσπαθούσε με κάθε τρόπο να τόν έμποδίση νομίζοντας πως τόν είχε βρει κανένα κακό. Και για να μόν άποφέρη έτσι ο σκύλος του, ο τενόρος έκοψε το γύμνασμα του στη μέση και παίρνοντας στην άγκαλιά του το σκύλο, τόν έχάιδευε με συγκίνηση και του έλεγε :

— Μωρέ καυτό, τί νομίζεις ; πως μ' έπιασε πόνος και ξεφωνίζω ; . . Άσε με να βγάλουμε και το φωμαί μας. Μ' αυτό το τραγούδι ζούμε, καυτέ !

Κι' αυτό καθέμερα. Έχει, βλέπετε, τα όριά της κι' ή έξυπνάδα τών σκύλων, όπως δά και τών ανθρώπων. Και να που ο έξυπνότερος αυτός Μπούλ, που τα καταλάβαινε όλα, δεν είχε καταλάβει τόσο χρόνια, πως με τις φωνές που έβγαζε ο κύριός του, έβγαζαν κι' οι δυο το φωμαί τους.

Σας άπαύομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

1.

Είναι παλιός σας γνώριμος, ο Κωστάκης. Όσοι παίρνανε «Διάπλασι» και πέρουν, θά θυμάστε βεβαία αυτό το παράξενο παιδί, που είχε το ιδίωμα, πότε να θέλη, δε, τι έπρεπε να μη θέλη, και πότε να μη θέλη, δε, τι έπρεπε να θέλη. Πολλές φασαφίες και περιπέτειες, πολλά πάθηματά του προξένησε το έλάττωμα αυτό, μά κανένα δεν του έγινε μάθημα για να το κόψη. Κι' εξακολουθεί πότε να θέλη ένα κακό και πότε να μη θέλη ένα καλό, μ' έπιμονή, και πείσμα σά μουλάρι. Μά γι' αυτό εξακολουθεί και να παθαίνη πολλά. . .

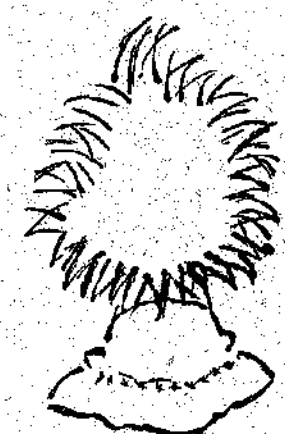
Τώρα, παραδείγματος χάρη, δε θέλει να πάη στον κουρέα. Κι' έχει κάτι μαλλούρες, πυκνές, άταχτες, μπερδεμένες. Θέ μου φύλαγε ! . . Μωρέ καλέ, μωρέ κακέ, πήγαινε στον κ. Παλλίδα να σοφ κόψη τα μαλλιά, να εξαφρώση, νάνθρωπευτής. Ο Κωστάκης τίποτα ! Ο κουρέας είναι ο μεγάλος του έχθρός. Ούτε ζωγραφιστό δεν θέλει να τόν βλέπη. Κι' όταν περνά κατά τύχη από το κουρείο του, αλλάζει πεσοδρόμιο.

Θάποητε : Γιατί αυτό ; Τόσο πιά ένοχλεί, τόσο πονάει το κόψιμο τών μαλλιών, που να μόν έννοη με κανένα τρόπο να το ύποστη ή Κωστάκης, παρά προτιμά να γυρίση με τις μαλλούρες εκείνες που τόν βαραίνουν, τόν άσχημίζουν και πραγματικώς τόν πονούν όταν δοκιμάση να τις χτενίση ; Να σάς έξηγήσω :

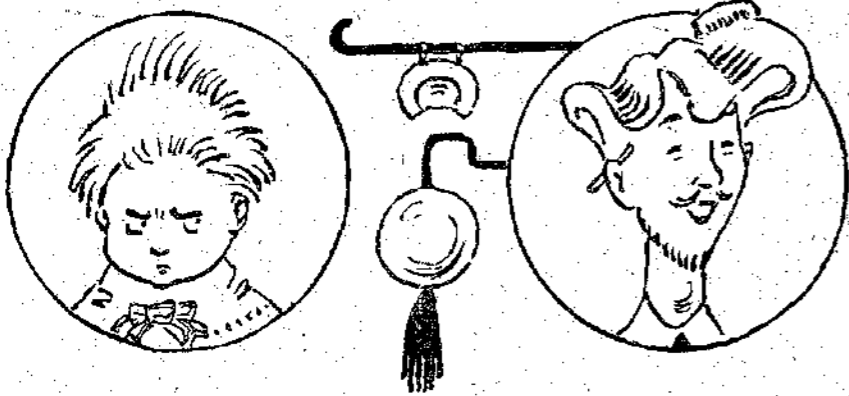
Μια μέρα, πρό καιρού, είχε πάει στο κουρείο : ο κ. Παλλίδας που είχε κερφ, θέλησε λιγάκι νάστεινευθή μαζί του και του έπτε δυνατά :

— Ο κύριός επιθυμεί να τού ξυρίσω τα γένεια ; Μήπως και το μουστάκι ;

Ο Κωστάκης κοκίνησε και κατσούφιασε. Το πήρε για μεγάλη κοροϊδεα, προπάντων επειδή γέλασαν οι άλλοι που ήταν εκείνη την ώρα στο κουρείο. Δεν έπτε τίποτα όστόσο, μια κι' είχε πάει ντροπήκε

νά φύγη και κάθησε νά τού κόψη τὰ μαλλιά ὁ κοροϊδευτής του. Μ' ἀπό τότε δὲν ξαναπάτησε. Κι' ὀρκίσθηκε νά μὴν ξαναπατήση παρὰ μόνο διαν θὰ ἔβγαζε γένεια και μουστάκια. Και ἔθαλεγε στὸν κουρέα μὲ προφάνεια:

— Μάλιστα, κύριε Παλλίδα, ἐπιθυμῶ νά με ξουρίσετε. Και γένεια, παρκαλάω και μουστάκια!

Ἐκδίκηση μιὰ φορά κι' ἱκανοποίηση, ἔ... Μὰ πότε; Τὸ πρόσωπο τοῦ Κωστάκη ἦταν γοιλι. Οὔτε ἴχνος ἀκόμα ἀπὸ γένεια, οὔτε ὑποψία ἀπὸ μουστάκι. Ὡστόσο δὲν ἐνοούσε νά κῆν σὺν κουρέο πού νά τὸν ἔκαναν χρυσό. Κι' ὁ καιρὸς περνοῦσε, κι' οἱ μαλλοῦρες ἐθερίωναν. Τί θὰ γινόταν; (Ἀπολοῦθι)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΑ ΠΑΛΑΤΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΜΠΑΝΕΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἐνας βασιλιάς ἐτοιμαζόταν γιὰ πόλεμο κι' ἕνα μῆνα πρὶν φύγη ἔχτισε γιὰ τίς τρεῖς του κόρες τρία μικροῦτσικα παλατῆκια και τοὺς εἶπε:

— Ἀφοῦ ἡ μάνα σας πέθανε και ὁ πατέρας σας φεύγει κι' ἀφοῦ ἔχετε περάσει κι' οἱ τρεῖς σας τὰ εἴκοσι, μπορείτε νά ζήσετε χωρὶα λίγων καιρῶ, νοικοκυράδες στὰ παλάτια σας, νά συνηθίσετε ἡ καθεμιὰ μονάχη νά διευθύνη τίς δουλιές της και τὸ σπιτικό της. Ἀμα γυρίσω θὰ πάρω τῆ μιὰ ἀπὸ τίς τρεῖς σας μαζί σὲ ταξίδι μεγάλο, σὺν γύρο τοῦ κόσμου.

— Ἀχ, τί χαρά, φωνάζανε κι' οἱ τρεῖς μαζί. Μὰ γιατί ὄχι και τίς τρεῖς; Ποιὰ θὰ διαλέγησ' ἀπ' ἕλες; Και γιὰ ποῖό λόγο;

Μὰ ὁ βασιλιάς δὲν ἔδωσε ἀπάντηση.

Οἱ τρεῖς ἀδελφές καμαρώνανε πού ἔγιναν νοικοκυράδες. Τὰ παλατῆκια τους ἦταν και τὰ τρία στρωμένα με γαλάζια χαλιά και πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ καθενὸς ἦταν μιὰ καμπανίτσα πού χτυποῦσε κάθε αὐγὴ χαρούμενα.

— Τί ὄρατα πού εἶναι νά νοιώθῃ κανεὶς πὼς εἶναι ἀφέντης, ἐλεύθερος, πὼς ἐξουσιάζει τὸν ἑαυτὸ του! Σὺν φέμα μου φαίνεται πὼς ἔχω τὸ δικαίωμα νά κάνω σὺν σπῆτι μου ὅ,τι μ' ἀρέσει, εἶπε ἡ πρώτη κόρη πού δὲν ἦταν και τόσο μυαλωμένη.

— Και τί σκοπεύεις νά κάνης; ρώτησε ἡ μικρῆ.

— Νά, πρῶτ' ἀπ' ὅλα θὰ κοιτάξω νά μὴν ξεθεύω οὔτε τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ λεφτὰ πού μου ἔφηξε ὁ πατέρας. Οἱ δουλιές δὲν εἶναι ἀνάγκη νά τραπεζώνονται δυὸ φορές τὴν ἡμέρα. Τὸ βράδυ, μονάχα ἐγὼ θὰ τρώω. Ἐκεῖνες τίς φθάνει τὸ μεσημεριανό.

— Ἐγὼ πάλι, εἶπε ἡ δεύτερη, ἔχω ἄλλον καθῶ. Ὅλους τοὺς φίλους και τοὺς θελους και τὰ ξαδέρφια πού ἀγαπᾶει ὁ πατέρας θὰ τοὺς διώξω ἀπ' τὸ παλάτι μας και θὰ κάνω γνωριμιές με τὸν κόσμο πού μ' ἀρέσει ἔμένα.

— Εἶμαι μικρότερη στὰ χρόνια, εἶπε δευτὰ ἡ τρίτη, μὰ σὺς λέω γιὰ τὸ καλὸ σας, νά μὴν κάνετε τίποτε ἀπ' αὐτὰ πού συλλογιζόσαστε. Ἐγὼ θὰ ζῶ, σὺν νά ἔχω πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου νύχτα μέρα τὸν πατέρα μας. Ὅπου κι' ἀν σταθῶ κι' ὅ,τι κι' ἀν κάνω θὰ ρωτιέμαι πρῶτα: Τοῦ ἀρέσει τοῦ πατέρα μου αὐτό;

Οἱ ἄλλες τὴν κοροϊδεύσαν και δὲν ἀκολούθησαν τὴ συμβουλή της.

Και κάτι παράξενο ἔγινε τότε: Τὰ γαλάζια χαλιά τῶν παλατιῶν τους σκοταίνιασαν, ἔγιναν πρῶτα σταχτερὰ κι' ὕστερα μαῦρα, πίσσα. Οἱ καμπανίτσες, πού χτυποῦσαν χαρούμενα τὸ πρῶτ', ἐπαφάν σιγά σιγά νά χαιρετίζουν τὸν ἥλιο.

Στὸ παλατῆκι δημοῦ τῆς μικρῆς τὰ χαλιά ἦταν πάντα γαλάζια κι' ἡ καμπανίτσα τραγουδοῦσε πρῶτ' - πρῶτ' μαζί με τὰ πουλιὰ χιλίους χαρούμενους σκοπούς.

Σὺν γύρσῃ ἀπ' τὸν πόλεμο ὁ βασιλιάς και πῆγε στὰ παλάτια τῶν κοριτσιῶν του, σήκωσε σὺν τραπέζι τὸ

ποτήρι με τὸ κρασί γιὰ νά πῆθ στὴν ὄχθρα τῆς μικρῆς.

— Ἐσὺ τίμησες τ' ὄνομά μου, ἐσὺ θάρθης μαζί μου σὺν ταξίδι, εἶπε.

Τότε οἱ δυὸ ἄλλες ντροπιστήκανε και ἐνούσαν βαθεῖα μετάνοια. Μόλις ἔχυσαν τὰ πρῶτα δάκρυα γιὰ τὰ φταιξίματά τους, εὐθὺς τὰ χαλιά ἀρχισαν νά ξεμαυρίζουν και οἱ καμπανίτσες νά ξανακτυποῦν δευτὰ δευτὰ.

— Κοιτάξτε, σὺν γυρίσου με νά σὺς βροῦμε ὀλίγελα καλές, και μετανοημένες, φώναξε ὁ πατέρας τους κι' ἐτοιμάστηκε νά φύγη με τὴ μικρῆ γιὰ τὸν γύρο τοῦ κόσμου. Μὰ ἡ μικρῆ τὸν παρακάλεσε νά περιμένουνε ὄσπου νά δεῖσουν οἱ καμπάνες και τὰ χαλιά πὼς οἱ ἀδελφές ἔχουν μετανοήσει ἐντελῶς. Ἔτσι κι' ἔγινε κι' ὕστερα ξεκινήσανε ὅλοι μαζί γιὰ νά ἰδοῦνε πολιτείες ἀγνωστες, χωρές θαυμένες στὰ χιόνια, χωρές πού τὰ σπῆτια τους ἀγγίζαν τὸν οὐρανὸ και ἄλλες πού οἱ ἀνθρώποι ζοῦσαν ἀντάμα με τ' ἀρνῆκια τους στὰ πρόκινα λειβάδια.

Και πίσω, στὴν πολιτεία τοῦ βασιλιά με τίς τρεῖς κόρες, ἀχολογοῦσαν κάθε πρῶτ' πάνω ἀπ' τὰ μικρὰ παλατῆκια οἱ καμπάνες, πού χαιρετοῦσαν τὸ ἡμέρωμα και γιόρταζαν τὴν ἀρετῆ.

ΔΕΥΤΕΡΟ: Ἑλλην. Παραμῦθια

ἀποσπασμὴ ΕΠΙΦΗΝΗ Σ. ΓΑΛΑΝΟΥ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

ΕΙΜΑΙ Η ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΕΓΩ:

Κάποιος ισπανός, μεσόκοπος στὰ χρόνια, ἦταν ἀγαθὸς σὺν πρῶτα. Μιὰ ἡμέρα πού τὰ δυὸ του παιδιὰ ὠδήγησαν τὸ κοπάδι στὴ βοσκή και ἔμεινε μόνος στὴ στάνη, ἔριξε μέσα σὲ μιὰ σακκούλα πηγμένο γιαιούρτι νά στραγγίσῃ, γιὰ νά τὸ φιλέψῃ σὺν κουμπάρο του.

Κοντὰ τὸ μεσημέρι, τοῦ πῆγε ἡ γυναίκα του μαγειρευτὸ φαί και μιὰ τσούτρα με κρασί—γλυκότσουχο κοκκινέλι, —ὡς μῆτιση ὄκα με μιὰ τέτοια, περνοῦσε ὁ Παναγῆς—αὐτὸ ἦταν ἱθνομά του—τρεῖς ἡμέρες.

Σὲ λίγο ἔπῆρε τὸ φαί, τὸ κρασί και τὸ γιαιούρτι, τράβηξε μακρὰ ἀπὸ τὴ στάνη ὡς πενήντα μέτρα και σταμάτησε μπρὸς σ' ἕνα μεγάλο πεύκο, ἐκρέμασε σὲ κάποιον γερὸ κλωνάρι τὴ σακκούλα κι' ἐκάθησε κάτω ἀπὸ τὴ σκιά του.

Ἐκεῖ, στρώθηκε σὺν φαί, πού τὸ βρήκε πολὺ νόστιμο κι' ὅπως ἦταν πατημένο σὺν ἀλάτι και σὺν πιπέρι, τοῦκαγε τὸ λαρύγγι και γιὰ νά δροσίζετο ἔπαιρνε κάθε φορά τὴν τσούτρα και κατέβαζε ἀρκετὸ, κι' ὡς πού

ν' ἀποφᾶν, χωρὶς νά τὸ καταλάβῃ, τὸ εἶχε πιεῖ ὅλο.

Ζαλισμένος ἀπὸ τὸ πολὺ κρασί, ἐνοῦσε πὼς τοῦ ἔκλεινε τὰ μάτια ἕνας γλυκὸς ὕπνος, συλλογίστηκε ὅμως και τὴ σακούλα με τὸ γιαιούρτι μὴν περνοῦσε κανένας, καθὼς θὰ κοιμότανε και τοῦ τὴν ἔπαιρνε κι' ἀποφάσισε νά ξεπλωθῇ κάτω ἀπ' αὐτῆ, γιὰ νά σταζούν οἱ σταλαγματιές της κοντὰ σὺν κεφάλι του.

Ἔτσι, νόμιζε πὼς ἀν κανένας τὴν ξεκρεμοῦσε, αὐτὸς με τὸ νά μὴν ἀκούῃ πᾶ τίς σταλίδες θὰ ζυπνοῦσε.

Ἀποκοιμήθηκε ὅμως βαρεῖα και δὲν πῆρε εἶδηση δυὸ περαστικῶν, πού καθὼς τὸν βρῆκαν βυθισμένο σὺν ὕπνο και γυῖοριζαν πόσο ἀγαθὸς ἦταν, γιὰ νά γελάσουν μαζί του, πῆραν τὸ γιαι-

ούρτι και τοῦ ἔβρισαν και τὰ γένεια.

Ὅταν με τὸ βούτημα τοῦ ἡλίου, ἀνοῖξε τὰ μάτια του και δὲν εἶδε τὴ σακούλα νά κρέμεται ἀπὸ πάνω του, ἀναπήδησε ξεφώνιζοντας:

— Πῶ! πῶ! τί ἔπαθα, μου κλέφτανε τὸ γιαιούρτι, κι' ἀμέσως ἔκανε με τὰ χέρια νά τραβήξῃ τὰ γένεια του γιὰ τὸ πάθημά του ὅμως ὅμως εἶδε πὼς ἦταν και ζουρισμένα, σάστισε και εἶπε μ' ἀπελιπίσια:

— Ἐλα Χριστὰ και Παναγιά! Κι' ἄλλο κακὸ με βρῆκε, εἶμαι ἢ δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Παναγῆς; Μὰ κι' ἀν εἶμαι πούν' τὰ γένεια μου! Τώρα και νά θέλω νά πάω στὴ στάνη θὰ με κομματιάσουν τὰ σκυλιὰ μου γιὰτι δὲν θὰ με γνωρίζουν ὡς γένεια!!!

ΠΑΝ· ΔΗΜ· ΣΕΦ·

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMBE —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἡ γυφτοπούλα ἔκανε τίς δουλειές πού τὴν πρόσταζαν, μὰ ἀπὸ μέσα της ἔτριζε τὰ δόντια. Ὅλη ἡ προθυμία της ἐξαφάνιζεταν σὺν σύννεφο πού τὸ συνεπαίρνει ὁ ἀνεμος και μιὰ μονάχα ἐπιθυμία ἔχει τώρα: πὼς νά στενοχωρῆ τὴν κυρία της και νά τῆς κἀνῃ πείσματα.

Ἡ Βούλα τὴν φώναζε νά παίξουν:

— Ἐλα, Μαριά νά παίξουμε. Ἐλα νά μου ράψῃς τὸ φόρεμα της κούκλας μου.

Ἡ γυφτοπούλα τῆς ἀπάντοσε ἀπότομα:

— Δὲν ἀδειάζω!

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἀν ἤθελε ἡ γυφτοπούλα μπορούσε νά βρῆ καιρὸ νά εὐχαριστήσῃ τὴ μικρῆ, μὰ προτιμοῦσε νά μὴν παίξῃ οὔτε αὐτῆ, παρὰ νά διακοιμάσῃ τὴ Βούλα και μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐκδικεῖτο τὴν κυρία της.

— Μητέρα, φώναζε ἡ Βούλα, μητέρα, ἡ Μαριά δὲν θέλει νά παίξουμε. Πῆτε της νάρθη νά μου πῆ ἕνα παρκαλάω.

Ἡ κυρία Σπύραινα τότε, πού δὲν χαλοῦσε χατήρι τῆς κόρης της, ἔλεγε στὴ γυφτοπούλα:

— Μαριά, ἔλα γρήγορα και κάνε ὅ,τι σοῦ λέει ἡ Βούλα.

Ἡ Μαριά πεισματῶνε, δυστροποῦσε κι' ἔτσι δυσχεροῦσε και τὴν μητέρα και τὴν κόρη κι' ἔκανε κάθε μέρα και πῶ πολλοὺς ἐχθροὺς. Και δὲν εἶχε ὄχι και λίγους.

Ὁ κύριος Σπύρος κι' ὁ γιός του ἔμειναν ἀδελτεροί, γιὰτι δὲν εἶχαν κούκλας νά τὴν προστάξουν τίποτε ἀπ' εὐθείας. Ἡ ἑμροφη ἀλλὰ τεμπέλα ἄννετα, πού ἡ κυρία Σπύραινα τὴ

μάλωνε πάντα γιὰ τὴν τεμπελιά της, προσπαθοῦσε νά φορώσῃ ὅλες τίς δικές της δουλειές στὴ ράχη τῆς μικρῆς ὑπηρετριάς μὰ ἐπειδὴ ἡ γυφτοπούλα δὲν ἐνοούσε νά πάρῃ ἔπάνω της και τὸν ἄλλον τίς δουλειές, προκάλεσε τὴν ἔχθρα τῆς ἄννετας, πού γιὰ νά ἐκδικηθῇ τὴ γυφτοπούλα καταδοκοῦσε νά τὴν πετύχῃ κάποτε νά κἀνῃ κανένα λάθος.

Ὁ Μῆτσος, οὔτε σέφθηκε ποτέ του νά τὴν πειράξῃ, μὰ αὐτῆ, σὺν πειρασμὸς πού ἦταν, τὸν πειράζε ἀδιάκοπα και τὸν ἔλεγε βαρुकεφαλο και φοβηταῖορη και τὸν κοροῖδευε πού τὸ πρόσωπό του ἦταν κόκκινο σὺν παντζάρι και ὄλοστρόγγυλο. Ὁ κακοκαίρης ὁ Μῆτσος πληγνοῦταν κατάκαρδα γιὰτι θεωροῦσε τὸν ἑαυτὸ του ἑμροφη και καλοκαρμωμένο. Γιὰ νά τὴν ἐκδικηθῇ λοιπὸν ἔβαζε τὴν Χοντροκατερλίνα νά φοριῶνῃ τὴ γυφτοπούλα μ' ὅσες δουλειές δὲν τῆς ἄρεσαν αὐτῆς. Μὰ και ποῖα δουλειὰ ἄρεσε τῆς Χοντροκατερλίνας; Βρῆκε λοιπὸν περίφημη τὴ συμβουλή τοῦ Μῆτσου και ἔστειλε τὴ γυφτοπούλα στὴ βράση γιὰ νερό, τῆς ἔδινε νά σιγῆ ξόλα, νά καθαρίζῃ τοὺς τετζερέδες και τὰ καζάνια πού ἦταν τόσο μεγάλα ὥστε μέσα σ' αὐτὰ μπορούσε νά χωρέσῃ ὀλόκληρη. Ἀν προσθέσει τώρα σ' ὅλα αὐτὰ και τίς λεπτές ἐργασίες πού ἡ κυρία Σπύραινα προτιμοῦσε νά τῆς κἀνῃ ἡ Μαριά κι' ὄχι κανένας ἄλλος, μπορείτε νά κρίνετε ἀν δούλευε ἡ γυφτοπούλα και ἀν τεμπέλιαζε ἡ Χοντροκατερλίνα.

Ἔτσι ἔχουν περάσει δυὸ μῆνες ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἡ γυφτοπούλα μπῆκε σὺν σπῆτι τοῦ κύριου Σπύρου Φαρῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, 12 Δεκεμβρίου, ἦταν ἡ γιορτὴ τοῦ κύριου Σπύρου. Ἀπὸ τὴν παραμονὴ εἶχαν γίνε μεγάλες ἐτοιμασίες, τὸ σπῆτι εἶχε καθαριστεῖ, και ὅλα ἦταν ἔτοιμα γιὰ νά δεχθοῦν τίς ἐπισκέψεις. Ἀπὸ τὰ γύρω χωριά εἶχαν ἔρθει πολλοὶ χωριανοί και χαιρέτισαν τὸν κύριον Σπύρον κι' ἐδῆθησαν στὴν κυρία Σπύραινα «νὰ τῆς ζῆσῃ ὁ ἀρχοντῆς της και τ' ἀρχοντοπούλα της».

Τὸ βράδυ μαζεύτηκαν σὺν κύριον Σπύρου μερικὲς φιλικὲς αἰκογένειες γιὰ νά διασκεδάσουν μαζί τους και ν' ἀκούσουν κι' ἕνα γέρο τραγουδιστῆ πού ἔτυχε νά εἶναι περαστικὸς ἀπὸ τὸ χωριὸ και πού ὁ κύριος Σπύρος τὸν εἶχε παρακαλέσει νά ἔρθῃ ἐκεῖνο τὸ βράδυ σὺν σπῆτι του γιὰ νά τραγουδήσῃ. Ὁ γέρο-τραγουδιστῆς ἀφοῦ κάπνισε μιὰ δυὸ πίπες, πῆρε τὴν κιθάρα του σὺν χέρι και ἀρχισε νά τραγουδάῃ διάφορα ὄρατα τραγουδιὰ.

Ὅλοι τὸν ἀκούσαν μὲ μεγάλη προσοχή και περισσότερο ἀπ' ὅλους ἡ γυφτοπούλα, πού στεκοῦταν κοντὰ στὴν πόρτα και βρισκόταν σὺν παράδεισο. Ὅσα τσιγγάνικα τραγουδιὰ ἔφερε, ὅλα ἔρθαν σὺν νοῦ της, χαιρόταν ἡ ψυχὴ της και παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νά κρατήσῃ ἐκείνη ἡ ὄρατα βραδυὰ ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο. Στὸ τέλος ξεχάστηκε και ἀρχισε νά τραγουδάῃ κι' αὐτῆ μαζί με τὸ γέρο τραγουδιστῆ, συνοδεύοντας τὰ τραγουδιὰ του με τὴ γλυκεῖα κι' ἐδῆθησῃ φωνὴ της, στὴν ἀρχὴ σιγανὰ, ὕστερα ὅμως ὑψώνοντας τὴ φωνὴ της δίχως νά τὸ καταλάβῃ. Ὅταν ὁ γέρο τραγουδιστῆς, τέλειωσε τὸ τραγουδι, τοῦ ἔβαλε δίπλα του τὴν κιθάρα του κι' εἶπε στὴ γυφτοπούλα βαθεῖα συγκινημένος:

— Φωνὴ ἀγγελικὴ, σωστὸ ἀηδονάκι. Δὲν ξέρεις, κορίτσι μου, νά μὰς πῆς κανένα τραγουδι, νά ξεκουραστῶ κι' ἐγὼ τὸ γεροντάκι;

Ἡ γυφτοπούλα χαμογέλασε θριαμβευτικά, και πῆρε τὴν κιθάρα στὰ χέρια της. Ἦξερε νά κιθαρίζῃ ὅπως ὅλοι οἱ ἀτσιγγάνοι, δηλαδὴ χτυποῦσε ἐλαφρὰ τίς χορδές με τὴν ἀνάποδη τοῦ χεριοῦ της κι' ἔτσι συνώδευε τὸ τραγουδι της. Στάθηκε λοιπὸν ὄρθη και ἀρχισε νά τραγουδάῃ ἕνα τσιγγάνικο τραγουδι με ἀλλόκοτη και παράξενη μελωδία, ἀπ' αὐτὰ πού δταν τ' ἀκούγε ἡ ἑμροφη φοβόταν. Οἱ κατάμαυρες πλεξίδες της δέμενες με κόκκινες κορδέλλες κουνιόντουσαν στὴν πλάτη της ζωντὰ, και τὰ μαῦρα ματια της γυάλιζαν σὺν κάρβουνα, ἐνῶ τὰ δόντια της ἀστραφταν κάτωσπρα.

“Όσο τραγουδοῦσε ἡ Μαριά ὁ Μή-
τοςος στεκόταν πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα
καὶ τὴν ἔβλεπε μὲ τρομάρια· γιατί θυ-
μόταν ἐκεῖνο τὸ νυχτερινὸ ταξίδι, ποῦ
αὐτὸς ἔτρεμε ἀπὸ τὸ φόβο του καὶ
ἐκεῖνη καθόταν ψύχραιμη στὴ θέση
της. Καὶ τώρα πάλι φοβόταν νὰ γυ-
ρίσῃ καὶ νὰ κοιτάξῃ πίσω του, μήπως
καὶ ἴδῃ νὰ ξεπροβάινῃ κανένα μαυ-
ρο φάντασμα, γιατί τὸ τραγούδι τῆς
γυφτοπούλας τοῦ φαινόταν δαιμονι-
κὸ καὶ φοβόταν πὼς θὰ εἶχαν μαζευ-
τεῖ ἄλλοι οἱ σατανάδες γιὰ νὰ τὸ ἀ-
κούσουν. “Ἐνοιωθε λοιπὸν ὁ δόλιος ὁ
Μήτοςος ἀνατριχίλες, σὰν νὰ τοῦ ἐρ-
ρίχναν κρύα νερὰ στὴν πλάτη του.

—“Ἐ, φθάνει, εἶπε ἡ κυρὰ-Σπύ-
ραϊνα καὶ σηκώθηκε, μόλις ἔπαψε ἡ
Μαριά τὸ τραγούδι της. Μὴν ἀρχίσῃς
ἄλλο, εἶναι ὥρα νὰ πᾶς νὰ κοιμηθῆς.
Κι’ εἶπαι, δὲν εἶναι τόσο καλὰ τὰ
τραγούδια σου, δὲν μ’
ἀρέσουν. Τοῦ γέροντα
ἀπ’ ἐδῶ τὰ τραγούδια,
αὐτὰ εἶναι ὠραία καὶ
χριστιανικὰ μάλιστα,
ἀπ’ αὐτὰ βγάζει κανεὶς
ἕνα νόημα. Δὲν μοῦ
λές, ποῦ τὰ ἔμαθες αὐ-
τὰ τὰ παράξενα τρα-
γούδια;

— Εἶναι τραγούδια
ταϊγγάνικα, ἀποκρίθηκε
περήφανα ἡ γυφτοπού-
λα. Τὰ ἔμαθα στὴν ἡ-
μου μαζὶ μὲ τοὺς Ἀ-
ταίγγανους, στὴν ταξι-
δεύαμε χῶρες καὶ χω-
ριά καὶ βλέπαμε διά-
φορες πολιτείες.

Ἡ ἀποκάλυψη αὐτὴ τῆς γυφτο-
πούλας ἔφερε κάποια ταραχὴ στὴ
συντροφία καὶ ἄλλοι ἄρχισαν νὰ τὴν
κοιτάζουν περίεργα καὶ κάθε ἄλλο
βέβαια παρὰ φιλικὰ. “Όσο γιὰ τὸν
Μήτσο, αὐτὸς ἦταν στὴς δόξες του.

— Ἀμ’ καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ, μονο-
λόγησε, αὐτὸ τὸ κορίτσι δὲ μοιάζει
μὲ τ’ ἄλλα κορίτσια. “Α, ἔτσι λοιπὸν,
εἶναι γυφτοπούλα, εἶναι ταϊγγάνα,
ἀπ’ αὐτοὺς ποῦ δὲν ἔχουν οὔτε σπίτι
νὰ καθήσουν, οὔτε πατρίδα.

— Τί τὴν ἐσυμμάζευσαν στὸ Ὀρ-
φανοτροφεῖο τὴ μάγισσα;

— Τί μὰς τὴν ἐστεῖλαν ἐδῶ νὰ μὰς
κολάσουν;

— Ποῦ νὰ τὸ φαντασθῆ κανεὶς!
— Ἐγὼ νὰ σὰς πῶ, σὰν νὰ ὑπο-
ψιάστηκα κάτι.
— Καὶ θὰ τὴν κρατήσῃ ὁ κύρ-
Σπύρος στὸ σπίτι του;
— Γιὰ ν’ ἀνοίξῃ καμμιά μέρα τὴν
πόρτα κρυφὰ καὶ νὰ μπᾶσῃ μέσα
ταϊγγάνους νὰ κλέψουν τὸ σπίτι καὶ

νὰ σκοτώσουν καὶ τοὺς ἀνθρώπους,
Θέ μου, φύλαγέ μας!

— Καλὰ θὰ κἀνῆ ὁ κύρ-Σπύρος
νὰ τὴν διώξῃ μὴ ὦρα ἀρχήτερα.

Αὐτὰ σκέπτονταν ὁ Μήτοςος καὶ ἡ
κυρὰ Σπύραϊνα, ποῦ ἂν περνοῦσε ἀπ’
τὸ χέρι τῆς θὰ τὴν ἔδιωχνε ἀμέσως.
τὴ γυφτοπούλα. Μὰ ὅπως συμβαίνει
συχνὰ στοὺς ἀνθρώπου, ἡ νύχτα τοῦς
δίνει καιρὸ νὰ σκεφθοῦν τὰ πράγμα-
τα πῶς λογικὰ καὶ πῶς ψυχραίμα.
“Ὅλα καλὰ, σκεπτόταν ἡ κυρὰ-Σπύ-
ραϊνα τὸ ἴδιο βράδυ, καθὼς ἦταν ἑα-
πλωμένη στὸ κρεβάτι της, ἄς ποῦμε
πὼς διώχῃ τὴ Μαριά. Μ’ αὐτὴ εἶναι
τόσο προκομμένη, ποῦ δὲν τῆς πα-
ραθαίνει κανεὶς. Ὁ Μήτοςος καὶ ἡ
Κοντροκατερίνα εἶναι μόνο γιὰ τίς
χοντροδουλειές: “Ἄν μοῦ λείψῃ κι’
ἐγὼ δὲν ξέρω πὼς θὰ μωρέσω νὰ
τὰ καταφέρω χωρὶς αὐτὴ τὴ μικρού-
λα ταϊγγάνα. Κι’ ὕστερα τί μὲ νοιά-

“Ἡ Μαριά κάθισε κι’ ἔγραψε...”

ζει τί λέει ὁ κόσμος, τί ἀνοησίες λέει
ὁ Μήτοςος καὶ τί μουρμουρίζει ἡ Κα-
τερίνα. Ἐγὼ δὲν εἶμαι νοικοκυρὰ
στὸ σπίτι μου, νὰ κάνω ὅτι θέλω;

Ἔτσι ἡ κυρὰ-Σπύραϊνα ἔπεσε στὸ
κρεβάτι της μὲ τὴν ἀκλόνητη ἀπό-
φαση νὰ διώξῃ τὴ γυφτοπούλα καὶ
σηκώθηκε τὸ πρωὶ μὲ τὴν ἀπόφαση
νὰ τὴν κρατήσῃ.

Ἔτσι θὰ μπορούσαν νὰ εἶχαν ἑα-
ναπάρεϊ τὰ πράγματα ἕνα δρόμο ὁ-
μαλὸ, μὰ ἡ κυρὰ-Σπύραϊνα νόμιζε
πὼς ἡ Μαριά ἔπρεπε νὰ τῆς χρω-
στάτῃ μεγάλη εὐγνωμοσύνη ποῦ δὲν
τὴν ἔδιωξε καὶ τὴ φόρτωσε μὲ παρα-
πανιστὲς δουλειές, ποῦ ἡ γυφτοπούλα
δὲν ἐνοοοῦσε νὰ τίς κἀνῃ.

Καὶ ὅμως ἡ προστασία τῆς κυρὰ-
Σπύραϊνας ἦταν ἀπαραίτητη στὴ Μα-
ριά. Γιατί ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κύρ Σπύρο
ποῦ οὔτε γύριζε κἀν νὰ τὴν δῇ, ἄλλοι
οἱ ἄλλοι τῆς ἐφέρονταν μὲ τὸν χειρό-
τερο τρόπο.

Ὁ Μήτοςος τὴν νόμιζε πὼς ἦταν

ὁ ἴδιος ὁ Ἐξ ποδῶ καὶ εἶπαισε καὶ
τὴν Κοντροκατερίνα νάχῃ κι’ αὐτὴ
τὴν ἴδια ἰδέα. Ὁ Κώστας ποῦ πῆ-
γαίνε στὸ σχολεῖο εἶχε μάθει νὰ
μὴν πιστεύῃ τίς μαγείες καὶ τὰ φαν-
τάσματα κι’ οὔτε φανταζόταν πὼς οἱ
ἀταίγγανοι ἔχουν τίποτε τὸ διαβολικὸ
μέσα τους. Ἦξερε μόνο πὼς πολλές
φορὲς ἔρχόνταν καραβάνια ἀπὸ γύ-
φτους καὶ ἔστηναν τὰ τσαντήρια τους
στὸ γειτονικὸ δάσος καὶ τότε ἄλλοι
γύρω κλειδωναν μὲ προσοχὴ τὰ σπι-
τια τους καὶ δὲν ἀφήναν τίποτε ἔξω,
γιατί ἦταν πασίγνωστο πὼς οἱ Ἀ-
ταίγγανοι δ.τι. εἰδρουν δὲν τὸ ἀφήνουν.
Ἄν εἶπαινε λοιπὸν γνωριμία ἡ γυφτο-
πούλα μὲ κανένα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς
Ἀταίγγανους καὶ τοῦ ἀνοίγε τὴν πόρ-
τα καὶ τὸν βοηθοῦσε νὰ κλέψῃ; Ὡς
τώρα δὲν εἶχε δώσει καμμιά ἀφορμὴ
γιὰ νὰ τὴ ὑποπτεύονται, μὰ ποῖς
μποροῦσε νὰ ἔξῃ γιὰ ἀνόητερος. Ὁ
Κώστας, ἤξερε καλὰ
πὼς τὸ κτήμα αὐτὸ
ποῦ βρισκόταν στὴν οἰ-
κογένειά τους πάππου
πρὸς πάππο θὰ γινόταν
μὴ μὲρα δικὸ του καὶ
νόμιζε πὼς εἶχε ἀπὸ
τώρα τὴν εὐθύνη νὰ
φροντίξῃ γιὰ τὴν ἀ-
σφάλειά του.

Ἡ Ἀννέτα, ποῦ καὶ
πρὶν ἀκόμη δὲν εἶχε
καμμιά κουβέντα μὲ τὴ
Μαριά, τώρα ποῦ μα-
θεύτηκε πὼς ἦταν γυ-
φτοπούλα τῆς ἔδειχνε
ἀπόλυτη περιφρόνηση.
Καὶ ἡ Βούλα ἀκόμη ἔ-
κανε ὅπως κι’ ἡ ἀδερφή

της μ’ αὐτὸ ὥστόσο δὲν τὴν ἐμπόδιζε
νὰ μὴν παίξῃ μὲ τὴ Μαριά ὅποτε τῆς
ἔκανε κέφι. Ἐπαιξε λοιπὸν μαζὶ τῆς,
μὰ τὴν μεταχειρίζονταν σὰν σκλάβο
της. Καὶ πάλι καλὰ! ἡ καθήμενη ἡ
Μαριά ἦταν εὐτυχημένη ποῦ τῆς ἐμ-
πιστεύονταν κἀν τὴν κουκλα ἢ τὸ
τόπι τῆς Βούλας.

Ἐπρεπε νὰ ἔχῃ χριστιανικὴ ὑπο-
μονὴ τὸ δυστυχισμένον κορίτσι γιὰ νὰ
μπορῇ νὰ ζῆσῃ μὲ τοὺς ἀνθρώπους
αὐτοὺς ἔτσι ὅπως τῆς φέρονταν. Καὶ
τί νὰ κἀνῃ; Νὰ γράψῃ τὰ παράπο-
νά της στὸ Ὀρφανοτροφεῖο; Μὰ πὼς
ἀφοῦ δὲν εἶχε οὔτε χαρτί, οὔτε μελά-
νι. Μὰ καὶ νὰ ἦταν εὐκολο νὰ γράψῃ,
τί νὰ ζητήσῃ; Νὰ τὴν βάλουν σ’ ἄλ-
λο σπίτι; Μὰ κι’ ἐκεῖ ἂν μάθαιναν
πὼς ἦταν γυφτοπούλα τὰ ἴδια δὲν θὰ
τῆς ἔκαναν;

Ὡ πόσο νοσταλγοῦσε τὸ Πανωχιώ-
ρι, τὴν καλωσύνη τοῦ ἀγροφύλακα
καὶ τὴν γλυκεῖα φίλια τῆς Ἐμορφίας!
(Ἀκολουθεῖ)
ΦΩΚΙΟΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

“Όσο γιὰ τὸν Μανουὲλ, αὐτὸς μι-
λοῦσε μὲ ἀργὴ καὶ καίτετυτικὴ φω-
νὴ, καὶ τοὺς διηγόταν ἄλλο γιὰ τὰ ὀ-
μύρια κορίτσια τῆς Μιχάρας ποῦ ἔ-
πλεναν τὰ ρούχα στὰ ρυάκια μὲ τὸ
φεγγαρόφωτο κάτω ἀπὸ τίς μπακλι-
νιές. Τοὺς διηγόταν θρύλους γιὰ δια-
φόρους ἄγιους. Τοὺς ἔλεγε γιὰ τοὺς
περιεργούς χοροὺς τῆς πατρίδας του
ἢ γιὰ τίς συμπλοκὰς ποῦ γίνονταν ἐ-
κεῖ κάτω στὴ Νέα Γῆ, ὅπου πῆγαι-
ναν γιὰ νὰ ψαρέψουν δόλωμα.

Ὁ Σάλτερς, ὅσο κι’ ἂν ἔκανε τὸν
ψαρά, μέσα του ἦταν γεωργός. Ἡ-
θελε νὰ πείσῃ τοὺς ἄλλους πὼς τὰ
καλύτερα λιπάσματα ἀπ’ ἄλλα εἶναι
τὰ χλωρὰ καὶ πὼς αὐτὰ ξεπερνοῦ-
σαν τὰ χημικὰ σὲ καταπληκτικὸ ση-
μεῖο. Ἐβγάζε καὶ λιγδοκίμενα φυλ-
λάδια τοῦ «Ὁδηγοῦ τοῦ Γεωργοῦ»
καὶ τὰ διαβάζε ὅπως διαβάζει ὁ πα-
πὰς τὸ Εὐαγγέλιο, κουνώντας ἀπει-
λητικὰ τὸ δάχτυλό του πρὸς τὸ μέ-
ρος τοῦ Χάρβεϋ, ποῦ δὲν ἐνοιωθε γρὺ
ἀπ’ ἄλλα αὐτὰ τὰ πράγματα. Μὰ ὁ
Πέν ἔδειχνε τόσο βαθειὰ καὶ ἀνυπό-
κριτη θλίψη στὴν ὄψη τοῦ Χάρβεϋ ἔπειρανε
στὴν κοροϊδία τὰ διαβάσματα τοῦ
Σάλτερς, ποῦ ὁ μικρὸς ἀποφάσισε νὰ
μὴν τὸ ξανακάνῃ πιά καὶ τὰ ὑπόφε-
ρε δὶχως νὰ κἀνῃ καμμιά κρίση καὶ
κανένα σχόλιο, σιωπώντας μ’ εὐγέ-
νεια. Κι’ αὐτὸ ἔκανε πολὺ καλὸ στὸν
Χάρβεϋ.

Ὁ μάγειρας φυσικὰ δὲν ἀνακα-
τεῦόταν σ’ αὐτὲς τίς συζητήσεις. Γε-
νικὰ δὲν μιλοῦσε παρὰ μόνον ὅταν
ἦταν ἀπόλυτη ἀνάγκη, καμμιά φορὰ
ὅμως, σὰν νὰ τοῦ ἐρχέταν ξαφνικὴ
ἐπίθεση γιὰ κουβέντα καὶ τότε ἔρχι-
ζε καὶ μιλοῦσε σὲ μιὰ γλώσσα ἀνα-
κατεμμένη καὶ ἡ γλώσσα του δὲν ἔ-
παυε ὦρες δὶλόκληρες. Στὸς δύο μού-
τσους φαινόταν ἐξαιρετικὰ ἡμιλητικὸς
καὶ ἄλλο ἔλεγε καὶ ἐκνάλεγε τὴν προ-
φητεία του πὼς μὴ μέσα ὁ Χάρβεϋ
θὰ γινόταν ἀφέντης τοῦ Ντάν καὶ πὼς
αὐτὸς θὰ ζούσε καὶ θὰ ἴδῃλεπε. Τοὺς
μιλοῦσε γιὰ τὴ μεταφορὰ τοῦ ταχυ-
δρομείου ἀπὸ τὸ Κέπ-Μπρετὸν καὶ
γιὰ τὸ παγοθραυστικὸ «Ἀρκτικὸς»
ποῦ σπάζει τὸν πάγο ἀνάμεσα στὴν
στεριά καὶ στὸ νησί τοῦ Πρίγκηπος
Ἐδουάρδου. Ὑστερα τοὺς διηγόταν
ἱστορίες ποῦ εἶχε ἀκούσει ἀπὸ τὴ μη-
τέρα του, γιὰ τὴ ζωὴ ἐκεῖ κάτω, ὅ-
που τὸ νερὸ δὲν παγώνει ποτέ, κι’
ἔλεγε πὼς ὅταν πέθαινε ἡ ψυχὴ του
θὰ πῆγαινε νὰ ἀναπαυθῆ σὲ μιὰ ζεστὴ
καὶ κατ’ἀλευκὴ ἀμμουδιὰ σκεπασμένη

μὲ φοινικιές. Τὰ παιδιά εὐρίσκον πολὺ
ἀστεία αὐτὴ τὴν σκέψη γιὰ ἕναν ἄν-
θρωπο ποῦ δὲν εἶχε ἴδει ποτέ στὴ
ζωὴ του φοινικιά.

Ἐκτὸς ἀπ’ ἄλλα αὐτὰ ὁ ἀράνης σὲ
κάθε γεῦμα ρωτοῦσε τὸ Χάρβεϋ, καὶ
μόνο τὸ Χάρβεϋ, ἂν τοῦ ἄρесе τὸ
φαγητό. Κι’ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἔκανε
πάντα τὴ δευτέρη βάρδια νὰ ξεσπᾶ
στὰ γέλια. Ὡστόσο ἄλλοι εἶχαν μεγά-
λῃ ἐκτίμησιν στὴν κρίση τοῦ μάγειρα
καὶ γι’ αὐτὸ κατὰ βῆθος θεωροῦσαν
τὸν Χάρβεϋ γιὰ «γουρλίη».

Καὶ ἐνῶ ὁ Χάρβεϋ ἀπορροφοῦσε
μ’ ἄλλους τοὺς πόρους τίς νέες
γνώσεις ποῦ ἀποκοῦσε καὶ ἀνέπνεε
τὴν υγεία μὲ κάθε γευλιὰ καθαρὸ ἀέ-
ρα ποῦ κατέπιπε, τὸ Ἐδῶ ἔβλαψε
συνέχιζε τὸ δρόμο του σὲν Μπάγκο
καὶ οἱ ἀσημόλευκοι σωροὶ ἀπὸ ψάρι
καλὰ πατικωμένο ἀνέβαιναν ἄλλο καὶ
ψιλοτέρα μὲς στ’ ἄμπάρι.

Εἶναι ἐπόμενον πὼς ἕνας ἀνθρώπος
μὲ τὴν φήμην τοῦ Ντίσκο θὰ κατασκο-
πεύονταν ἀδιάκοπα ἀπὸ τοὺς γείτονές
του—ἦταν ὅμως μοναδικὸς στὴν τέ-
χνη νὰ τοὺς ἀφήνῃ οὐφύλους μέσα
στὴν ἐμιχλὴ καὶ νὰ χάνεται ἀπὸ
μπρὸς τους· δὶχως νὰ τὸ νοιώθουν.
Στὸν Ντίσκο δὲν ἄρσαν οἱ πολλὲς
παρέες γιὰ δύο λόγους: Ὁ πρῶτος
ἦταν γιατί ἤθελε νὰ κἀνῃ τὰ πειρά-
ματά του μοναχὸς του. Ὁ δεύτερος.

γιατί ἀπέφευγε τ’ ἀνακατώματα μὲ
καράβια κάθε τόπου. Τὰ περισσότερα
ἦταν βέβαια τὰ καράβια τοῦ Γκλώ-
στερ, μὰ ἐδῶ κι’ ἐκεῖ ἦταν καὶ με-
ρικὰ καράβια ἀπὸ τὸ Πρίνσταουν, ἀπὸ
τὸ Χάργουιτς καὶ ἀπὸ τ’ ἄλλα λιμᾶ-
νια τοῦ Μάλιν. Τὰ πληρώματά τους
ὅμως ἦταν κάθε καρδιᾶς καρδιά. Ὁ
κίνδυνος γενναίως τὴν ἀφροντισιά κι’
ἔταν σ’ ἄλλα αὐτὰ προσθήκη κανεὶς
καὶ τὸ δόλωμα τοῦ κέρδους, ὑπάρχει
φόβος γιὰ κάθε λογῆς ἐπεισόδια διὰν
τὰ ψαράδικα βρίσκονται ἄλλα συγκεν-
τρωμένα σ’ ἕνα μέρος.

Θὰ ὑποχρεωθοῦμε νὰ μείνουμε
ἕνα διάστημα μαζὶ τους στοὺς Ἀνα-
τολικούς. Μπάγκους, μὰ ἂν ἔχουμε
τύχη δὲν θὰ εἶναι γιὰ πολὺν καιρὸ.
Ἐδῶ ποῦ βρισκόμαστε τώρα, Χάρ-
βεϋ, δὲν τὸ λογαριάζει κανεὶς γιὰ
μέρος πλοῦσιο σὲ ψάρια.

— Ἀλήθεια; εἶπε ὁ Χάρβεϋ, ποῦ
καταγινόταν νὰ βγάλῃ θάλασσα—δ.τι
εἶχε μάθει πὼς νὰ πετᾷ τὸν κουδᾶ—
γιὰ νὰ πλύνῃ τὸ κατάστρωμα, ὕστερα
ἀπὸ ἕνα ἐξαιρετικὰ πλούσιο καθάρι-
σμα ψαριῶν. Ἄς δοκιμάσουμε λοι-
πὸν καὶ κανένα μέρος φτωχὸ σὲ ψά-
ρια, ἔτσι γι’ ἀλλαγὴ.

— Τὸ μόνο μέρος ποῦ ἐπιθυμῶ νὰ
ἴδῶ, μὰ ὅχι νὰ τὸ δοκιμάσω, εἶναι τὸ
Ἡῆτερν Πόιντ, εἶπε ὁ Ντάν. Μοῦ
φαίνεται, μπαμπά, πὼς δὲν θὰ μὰς
χρειαστῇ νὰ μείνουμε πάνω ἀπὸ δύο
εβδομάδες στὸ Μπάγκο. Ὑστερα θὰ
βρῆς δση συντροφιά θέλεις, Χάρβεϋ.
(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

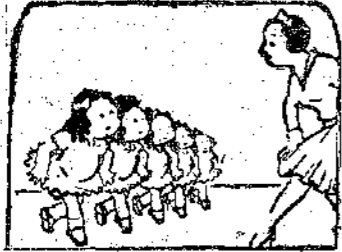
ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ταϊγγανοπούλας τῆς Πόλης
Ἀνεκρινόθη ἀπὸ τὴν Δελιά

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΑ ΠΕΝΤΑΔΥΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

"Όλοι σας βέβαια θα ξέρετε τα περίφημα πεντάδυμα του Καναδά, τις δεσποινίδες Άννέτα, Υδόννη, Αιμιλία, Καικιλία και Μαρία Ντιόνν, που στις δεκαπέντε του περασμένου Μαΐου

Τα πεντάδυμα έμαθαν την αὐλική υπόκριση

έγιναν πέντε έτών. Θα σας έχουν βέβαια πει πως είναι η πρώτη φορά που κατωρθώθηκε να διατηρηθούν στη ζωή πεντάδυμα και μάλιστα να γίνουν ο' αυτή την ηλικία και να γίνουν πέντε χάριτωμένα κοριτσάκια, που ούτε στην σωματική ανάπτυξη ούτε στο μυαλό δεν διαφέρουν από τα άλλα παιδιά της ηλικίας τους. Γι' αυτό το λόγο οι μικρόβλες Ντιόνν θεωρούνται σαν ένα από τα θαύματα του κόσμου και παρακαλούνται συστηματικά από ένα πλήθος επιστήμονες, γιατρούς, ανθρωπολόγους και παιδαγωγούς.

"Ω, τα καυμένα τα κοριτσάκια, θα πείτε, τί θα τραβάνε! Μά' όχι, καθόλου. Γιατί όλοι αυτοί οι σοφοί άνθρωποι κάνουν τις μελέτες τους και τα συμπεράσματά τους, αφήνοντας τα πέντε κοριτσάκια να παίζουν ελεύθερα, να μαλλώνουν μεταξύ τους, να μιλούν, να τραγουδούν και χωρίς να τ' ενοχλούν καθόλου.

Οι μικρόβλες Ντιόνν ζουν ο' ένα ιδιαίτερο σπίτι, κτισμένο ειδικά γι' αυτές. Έχουν τις νταντάδες τους και τον ιδιαίτερο γιατρό τους, τον δόκτορα Ντηφόρ, που τις έβγαλε στον κόσμο και τις φροντίζει και τις αγαπάει σαν πατέρα, βλέπουν τον πατέρα τους και τη μητέρα τους μια ή δυο φορές την ημέρα, γιατί εκείνοι ζουν ο' ένα άλλο σπίτι μαζί με τ' άλλα τους τ' αδέρφια, αλλά κατά τα άλλα τα πεντάδυμα ζουν όπως όλα τα κοριτσάκια του κόσμου, με τα παιχνίδια τους, με τους έπαινους και

τά χάδια τους, όταν είναι φρόνιμα, και με τις τιμωρίες τους, όταν είναι άτακτα.

Και ξέρετε ποιά είναι η μεγαλύτερη τιμωρία τους; "Η φυλακή! "Όχι βέβαια η φυλακή, όπου βάζουν τους κακοδούρους, μα ένα καμαράκι μικρό και στενόχωρο κι' εκεί μέσα μένει η τιμωρημένη ολομόναχη, μισή ή μια ώρα πολλές φορές και περισσότερη, ανάλογως με την άταξία που έκανε.

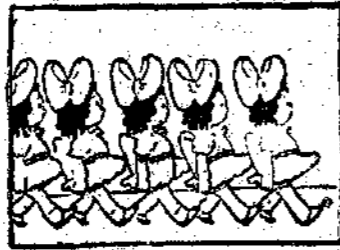
Τις περισσότερες λοιπόν τιμωρίες απ' όλες τις αδελφές τις έχει φάει η Μαρία και τις λιγώτερες η Άννέτα. Μά το περιεργό είναι πως ενώ η Άννέτα έχει τιμωρηθεί λίγες μόνο φορές, αντίθετως έχει φάει τις περισσότερες καταάδες απ' όλες τους. Και ξέρετε γιατί; "Επειδή είναι πιο νησί.

Ξέρει πως αν τη μαλλώσουν δυο-τρεις φορές για το ίδιο πράγμα, την τετάρτη θα την κλείσουν στη στενόχωρη φυλακή και δεν τ' εναγκαλιέται, ενώ της καυμενούλας της Μαρίας το μυαλό δεν κβει ως εκεί.

Οι πέντε αδελφούλες παίζουν μουσική. Από άριστερά: Άννέτα, Υδόννη, Αιμιλία, Καικιλία, Μαρία

"Από τις πέντε αδελφές η Άννέτα είναι εκείνη που έχει τη μεγαλύτερη έπιβολή στις άλλες. Αυτή διευθύνει τα παιχνίδια, αυτή τις μαζεύει όλες γύρω της κι' αυτή ακόμη είναι κι'

Τα πεντάδυμα στη γενική | -δοκίμη

η καλύτερη μουσικός, γιατί τα πέντε κοριτσάκια σχηματίζουν συχνά μια μικρούλα ορχήστρα και παίζουν διάφορα εύκολα και μικρά κομματάκια.

"Υστερα απ' όλ' αυτά έσείς θα νομίζετε πως ξυπνότερη απ' όλες είναι

Τα πεντάδυμα έμαθαν τον αγγλικό έθνικό ύμνο

και η Άννέτα. Μά κάνετε λάθος. "Η πιο ξυπνη είναι η Υδόννη. Αυτή μαθαίνει το κάθε παιχνίδι γρηγορότερα από τις άλλες, αυτή μίλησε πρώτη και αυτή «παίρνει» άμέσως ό,τι της πόνει.

Τώρα που ο βασιλιάς και η βασίλισσα της Αγγλίας έπρόκειτο να πάνε στον Καναδά, οι μικρές Ντιόνν, έτοιμάστηκαν να παρουσιαστούν κι' αυτές μπροστά τους.

Οι δάσκαλοι και οι δασκάλες τους βελθήκανε από πολύν καιρό πριν να τις μάθουν τον Αγγλικό έθνικό ύμνο για να προυπαντήσουν τους βασιλιάδες, να κάνουν την αὐλική υπόκριση, να πουν μερικές τυπικές φρασούλες στο βασιλιά και στη βασίλισσα.

"Αφού κοπίσαν και έδρωσαν, στο τέλος κάνανε και μια γενική δοκιμή λίγες μέρες πριν την παρουσίαση, βεβαιώθηκαν πως οι αγαπητές μαθήτριάς τους θα τους έβγαζαν άσπροπρόσωπους, κι' έτριβαν τα χέρια τους από χαρά κι' ευχαρίστηση.

Και όμως η παρουσίαση, έγινε έντελως διαφορετικά απ' ό,τι την φαντάζονταν. Γιατί όταν τα πεντάδυμα είδαν μπροστά τους τη γλυκιά κυρία που τους χαμογέλασε με τόση καλωσύνη, ξέχασαν και υποκλίσεις και ύμνους και χύθησαν στην άγκαλιά της και της έδωσαν από ένα σκασιτό φιλάκι. Και φαντάζομαι πως αυτό θα ευχαρίστησε τη βασίλισσα περισσότερο από κάθε άλλη τυπική εκδήλωση.

Η ΑΓΑΠΗ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΑ ΒΡΑΒΕΥΜ. ΠΟ. ΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΦΤΕΡΑ

Χάθησαν, και σάμφη, και φτερά άστρα-
λένια
θάφτηκαν σ'ης λίμνης τα βαθεία νερά
Της Άλιμνης έφτανε όσο κ' αν σωπά,
Τά θρνια ν' άφανιση τα Στυμφαλικά...

"Ω πως μάς έγέλα μοίρα ξεγελάστρα...
"Η δύναμη δεν χάνεται όσο κ' αν σωπά,
Κι' είδαμε άναπάντεχα να πετούν προς
Τ' άστρα
"Άγνωστα, πρωτόβλεφια, άτσάλινα που-
λιά...

Στ' άπειρο άνοιγονταν με φτερά άπλω-
μένα
Άσημένα δείχνανε στο ήλιοφως κορμιά
Τ' ουρανού τα πλάσματα κ' άζαν τρο-
μαγμένα
Τά πυκνά τα σύννεφα σιάχτηκαν κ'
[αυτά...

Ξανά τώρα ζούνε θούλοι κι' ιστορίες
Του Βέον άληθεύει η πρόβλεψη η πα-
λιά
Νέους Ίκάρους κλάθουνε πάλι οι φαν-
τασιές
Μ' άφθαρτα, μ' άτσάλινα, τ' άσημά
[φτερά.

Δοξολή
Α' Βραβείον

ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

Πετάξες πιο ψηλά με τα γερά φτερά
[σου,
"Ω μηχανή, που τρέχεις με το λογικό
[μας,
"Απ' τα φτερά της φαντασίας των άν-
θρώπων
Κι' έγγραφες στον αϊθέρα τον πολιτισμό
[μας.

Με περιφρόνηση τον άνθρωπο θα βλέ-
[της
Νά μένη σά σκυλήκι κολλητός στο
[χώμα.
Πέτα ψηλά πολύ κι' έτοιμάξες το δρόμο
Γιατί θ' άγρήσει ο ξεπνημένος του λίγο
[ακόμα.

Πέτα ψηλά κι' έτοιμάξες την πρόδο μας
Στου Πόλου τα μεγάλα μυστικά, τα
[χρόνια,
Στ' άρρωστου το χωριό και στη σκλη-
[ρη κλημύρα,
Για έναν πολιτισμό, που θα κρατήσει
[αϊώνια.

Μά όταν την θάλασσα περνάς με γρη-
[γοράδα
Αυτή που Ίκάρους παλαιούς και νέους
[κλείνει,

Θ' άκούσης ταπεινή Ικσία να συντρέ-
[χη:
"Νά φέρης μες την άνθρωπότητα Ει-
[ρήνη...
Μελέαγρος
Β' Βραβείον

ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ

Μες στη βραδυά μες στ' άπειρο πετάς
[θριαμβευτικά
Πάνω απ' τη λάσπη που κυλούν οι άν-
[θρώποι μας κόνοι,
Στην παρουσία σου φέγγουνε τ' άφεγγα
[μάτια έκστασιακά
Κι' η έπιθυμία της φυγής φροντίζουνε.

Νάταν ν' άκούσης των παιδιών τον ξε-
[φρενον άλαλαγμό
Που την μικρή τους την ψυχή με μάγια
[έχεις τυλίξει,
Και τ' άρρωστου τον τσακισμένο, άργό
[χαιρτισμό
Πριν το στεγνό σου το βουητό ή από-
[σταση να πνίξη!

"Αχ, νάτανε στο βουερό ταξίδι σου
[νάρθη
Κι' η φαντασία ή παραστρατημένη
Τά μονοπάτια τ' ουρανού να μάθη μή
[χαθή
Στη χώρα εκείνη τ' άπειρου την άστορ-
[γη, την ξένη.

"Όταν περνάς κόσες χαρές και νοσταλ-
[γίες σκορπάς
Στά θλιβερά σκυλήκια έμάς που ή γη
[σοιχτά μάς δένει!
Κι' ως χάνεσαι κι' ως ή βοή σου σβύνει
[καθώς πιάς
"Η έπιθυμία της φυγής πεθαίνει.
Πριγγηπέσσα
Β' Βραβείον

ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ

Έιχαν καλέσει τον αδελφό μου δυο φίλοι του πρόσκοποι στην τρίμηρη Πασχαλινή κατασκήνωση τους, ο' ένα θαυμάσιο χωριό άπόδει από την Άθήνα το Χασάνι.

"Εγώ δέν είχα πάει ποτέ ο' αυτή την έξοχη και δέν είχα δει πρόσκοπική κατασκήνωση, γι' αυτούς λοιπόν τους λόγους άποφασίσαμε με τον αδελφό μου να πάμε μαζί...

"Υστερα από μια θαυμάσια διαδρομή με το αυτοκίνητο κατεβήκαμε άκριβώς στο δρόμο του χωριού που ένας πρόσκοπος μάς χρησίμευσε για οδηγός. "Η έξοχη ήταν ένα πανόραμα και δέν χόρταινα να κοιτάξω τις διάφορες άποχρώσεις τριγύρω και να άναπνέω όσο πιο καθαρό άέρα μπορούσα. "Υστερα από κάμωση ώρα διακρίναμε στο βάθος τις προσκοπικές σιηνές

που ήταν πολύ μαγευτικές, χωμένες στο πράσινο.

Σε λίγο βρισκόμαστε πολύ κοντά και οι πρόσκοποι μάς υποδέχτηκαν με γέλια και χαρές. Αφού ξεκουραστήκαμε ο άρχηγός μάς πήρε για να μάς δείξη τον τρόπο της κατασκήνωσης. Μας περιέγραψε το κάθε τι.

Τι άμορφα που είχαν τακτοποιήσει τις κουβέρτες τους, τους σάκκους και όλα τα άλλα πράγματα. Άκόμη οι όδοντόπαστες με τα βουρτσάκια βροικόντουσαν στο κανονικό τους μέρος. "Ένα ρολόι ήταν κρεμασμένο κοντά στο ημερήσιο τους πρόγραμμα, στον κορμό ενός πεύκου.

"Επίσης η τραπέζαρία τους φτιαγμένη από μια μεγάλη φαρδυά πέτρα για τραπέζι και γύρω μικρές πέτρες για καθίσματα. Έκεινη την ώρα τρεις πρόσκοποι έφεραν τα πιάτα, πηρούνια, μαχαίρια, έτοιμα πλυμένα για το βραδυό τους φαί.

Μιά ώρατα μπουριά από καμένο βούτυρο έφθασε στη μύτη μας. Άλλοι πρόσκοποι μαγειρεύαν το βραδυό φαί, κρέας με μακαρόνια. Τα μαγειρεία τους ήταν πολύ καλλιτεχνικά φτιαγμένα. Διο με πέτρα κτισμένα.

Σε λίγο τα παιδιά μάς προσέφεραν μέσα σε καθαρά άλουμινένια κανάτια τσάι με φέτες χωριάτικο ψωμί. "Α, τί γλυκό, τί νόστιμο και τί χορταστικό που ήταν το σιταρένιο εκείνο ψωμί.

Το φαγάμα με μεγάλη όρεξη. Κι' έπειτα, για να μάς εδχαρτίσουν κιάλας, άναψαν μια μεγάλη φωτιά, που γύρω γύρω κάθησαν οι πρόσκοποι τραγουδώντας διάφορα πρόσκοπικά τραγούδια με μια μελωδική φωνή που άλλώνονταν στην ήσυχη κατασκήνωση, και κάνοντας εύθυμα νόμμερα.

Νύκτανε! ή φωνή του γαλήνη άκούγεται κάπου κοντά και ένα κοπαδι από προβατάκια περνώντας με τον βοσκό τους κοντά στην φωτιά πήραν το δρόμο για τη στάνη τους ενώ άκούγονταν μακριά πιά τα κτυπήματα των κουνουπιών τους.

"Ήταν ώρα να γυρίσουμε και μες στην Άθήνα, στο σπίτι μας. Αποχαιρετήσαμε αυτά τα καλά παιδιά και πήραμε τον ίδιο πρωινό δρόμο... Τώρα οι φωνές τους άκούγονταν σιγανά, από μακριά...

Σανθή Έλληνοπούλα [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

"Η Μαμά: Τί παιδεύεσαι, Άδολέ, με την καρφά!; Τώρα έσκασε πιά!
"Άδολέ: Της βάξω δεύςνε και επίδεσμο, μαμά, μ' αυτό δέν έγινε καλά το κεφάλι του Τάχη;

Υδαϊούπουλο

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

(Βλ. Διάπλαση του 1938, φιλ. 36)

Από οι Διαγωνισμοί (π.χ. του Πονημάτος, του Διηγήματος) είναι πάντα έκλεκτοι, δηλαδή, λίγα είναι τα παιδιά που μπορούν να λάβουν μέρος σ' αυτούς, γιατί και εμπνευση χρειάζεται και κάποια σχετική εύχρησι από γράψιμο ή στη στιχομωρία, και κάποια πέτρα. Γι' αυτό τούτη τη φορά, για να μπορούσαν να συμμετάσχουν περισσότεροι, εδήλωσα ότι το ποίημα μπορεί να είναι και έμμετρο αλλά και πεζό και έδωσα ένα θέμα, που πρέπει να ενθουσιάζει τη σημερινή νεολαία: το αεροπλάνο, την ευγενέστερη κατάκτηση του ανθρώπου κατά τα τελευταία χρόνια.

Έτσι παρακινήθηκαν κι' έγραψαν αρκετοί για το αεροπλάνο, όχι βέβαια τόσο, όσο είχαν απαντήσει στους άλλους διαγωνισμούς, αλλά περισσότεροι από άλλους. Από τις απαντήσεις οι μισές είναι έμμετρος και οι άλλες μισές πεζές. Απ' αυτές όμως ελάχιστες ανταποκρίνονται στον όρο: «πεζό ποίημα» που δε δεσμεύεται από την ομοιοκαταληξία κι' από το μέτρο, έχει όμως κάποιον ρυθμό, όριστην αρχιτεκτονική και ύψος περισσότερο ποιητικό παρά λογοτεχνικό. Τα περισσότερα από τα «πεζά ποίηματα» αυτά ήταν απλοϊκάτα πεζογραφήματα, καλογραμμένα ίσως, μα χωρίς κανένα μέτρο και κανένα ρυθμό και με άοκνη έκταση μάλιστα. Έτσι είναι οι περισσότερες απαντήσεις της Μικρής Τάξης, π.χ. της Τόμπολας, της Νιόβης και μερικόν άλλων και στη Μεγάλη οι απαντήσεις της Γαίως, της Αϊδώς Μαρκοῦ και της Καταγίδος, που δεν μπορούν να διεκδικήσουν το βραβείο, όσο κι' αν είναι καλογραμμένα. Απεναντίας οι απαντήσεις του Ολυμπιονίκου και του Μπετόβεν είναι πραγματικά πεζά ποίηματα. Ο πρώτος παρουσιάζει σαν βασιλιά του αέρα τον άντρο. Μα σαν φανερώθηκε το αεροπλάνο, μάγεψε ο άντρος τα φτερά του και γύρισε στη φωλιά του νεοπλασμένου γιατι κάταλαβε πως του είχε πάρει άλλος τη βασιλία. Ώρατα εικόνα, παραστατική αλλά ήθελε λίγη ανάπτυξη ακόμη. Όπου να προστάσει κανείς να τη συλλάβει τελειώνει το ποίημα. Του Μπετόβεν η απάντηση είναι πραγματικά ένας ύμνος στο αεροπλάνο. Το παρουσιάζει πως πετάει και τι αισθάνεται, όταν ύψωνεται στον αέρα: 'Υπέριστη χαρά που κλείνει μέσα του τον δημιουργό του.

Κι' αυτό μάς δίνει μία ωραία άποψη αλλά κάπως πολύ μονόπλευρη και εδω κι' έχει συναγιά κανείς φράσεις που χτυπούν άοχημα. Π.χ. «στη λιγούση σου τη ζωή». Αναγκαστικά λιγούση δεν είναι η ζωή του αεροπλάνου. Δεν είναι όλα τα αεροπλάνα καταδικασμένα να καταστραφούν από δυστόχημα και μάλιστα μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Τον χαρακτηρισμό αυτόν μπορεί κανείς να τον δώσει σ' ένα άντρο, σε μια πεταλούδα που ξερομπε πως η ζωή τους είναι λιγούση, ή σε κάποιον που πέθανε νέος και δεν πρόφτασε να χωρή τη ζωή του, έτσι και σ' ένα γκρεμισμένο αεροπλάνο, όχι όμως σ' όλα τα αεροπλάνα γενικά.

Ας έρθουμε τώρα, και στις έμμετρος απαντήσεις: Τα ποίηματα του Αργίου Κορρά και Γελαστού Αντιπλοίαρχου, στη Μικρή Τάξη και του Μελαγχολικού Ονείροσκόπου, Ραμνουσίας Αργεμίδος και Ίβικου στη Μεγάλη Τάξη, είναι πρωτόλεια άεχνα που δείχνουν μία επαινετή προσπάθεια και τίποτε παραπάνω. Το Δοξαμένο Νησι στέλνει ένα παιδικό ποίημα που περιγράφει τη χαρά του Μπέμπη όταν τρέχει κρατώντας από την κλασική το αεροπλάνο του. Κακό δεν είναι το ποίημα, αλλά αν αντί για τη λέξη αεροπλάνο, έμπαινε «στρατιό» ή «αυτοκίνητο» ή έγνωια δεν θα άλλαζε σε τίποτα. Ο Ανθρακός μας λέει πως τρέχει στο παράθυρό του να ιδη ένα αεροπλάνο που περνάει και του φωνάζει: «Ω αεροπλάνο θαυμαστό κελ». Το ποίημα έχει μεγάλη άφελεια και κάποια ελαφριά σατυρική διάθεση που λέει από τ' άλλα, έχει όμως και ελλειψείς πολλές και σφάλματα σημαντικά και έκφρασεις πολύ πεζές και καλές. Το ποίημα του Καρφαλλωνίτου Αερογιάτη ύστερη πολύ στην τεχνική και μοιάζει έντελως πρωτόλειο. Έχει όμως πρωτότυπες ιδέες, δίνει ζωντανές εικόνες και είναι το μόνο που αναφέρει με συγκίνηση εκείνους που θυσίαστηκαν για την επικράτηση του αεροπλάνου, π.χ. πως συγκινούμαι «Όταν θυμόμαι, ότι μαζί του Βοήσαν το θάνατο τόσο πλάσι, Γνωστοί και άγνωστοί, δικοί και ξένοι...»

Του Σουργιανόπουλου το ποίημα χωρίς να έχει σημαντικά τεχνικά λάθη έχει πολύ φτωχές ομοιοκαταληξίες και πολύ φτωχές ιδέες. Κοίμα γιατί η πρώτη στροφή άρχισε ύστεροχότε καλά. Η Αταλάνη και ο Ξίφουρας στέλνουν από ένα επίγραμμα 6 στίχους ο καθένας, που δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως ύμνος. Θα έπρεπε να είναι έξαιρετικά καλά για να προσημωθούν, αλλά και τα δύο ύστερον σημαντικά. Του Μαγεμένου Ράδου το ποίημα ενθουσιώδες και συγκινητικό, δεν προσαρμόζεται όμως στη σημερινή πραγματικότητα και έχει άοκνες ελλείψεις στο μέτρο, και στην ομοιοκαταληξία. Της Μύρας Φλώρη το ποίημα έχει ωραίες ιδέες είναι τεχνικά άριστο, αλλά έχει τόσες καινούργιες λέξεις, τόσα νεολογία επίθετα «οφαναδρομία, λαμνοκόπια, στρατοκόπια» έχει τόσες μακρές φράσεις, που καταντάει άχώνευτο. Απαγγέλοντας το κανείς νομίζει πως καταπίνει πέτρες. Αντιθέτως το Δοξαμένο Αρσενίτη χρησιμοποιεί δύο μικρές λέξεις και ο στίχος του σε μέτρο λαμβικό τρέχει γοργός και άβιαστος. Οι ομοιοκαταληξίες του όμως είναι φτωχές και οι ιδέες του επίσης δεν εκφράζονται ούτε πολύ πλουσια ούτε πολύ ζωντανά. Η ωραιότερη στροφή του είναι η τρίτη:

Στη σύννεφα θα πήγ, με νηλιά, / ή τα πεδία, / Με τρώω θα το ίδοιτε τα πουλιά, / —άλλαξ' ή Πλάση!—

Πολύ ωραία άρχίζει το ποίημα του ο Αρκάς:

Κεί που πετιές περιήφανα, γοργό τα νύφη / [σχιζεις,

Άερινε σταυρατεί κι' αιδέσει βασιλιά, / Αμειραις μες στα σιγήδια μας πόθους / [λκνούς ομορπίεις

Μ' έλπίδες γοργοπέτρους: γαίεις την / καρδιά.

Τι κρίμα να μη συνεχίσει στον ίδιο τόνο. Οι άλλες στροφές ύστερον πολύ και ίδιος γίνεται κατάχρησι από επίθετα έντελως άκαιράστα που μπαίνουν μόνο για το μέτρο π.χ. «αρχονοφάντα φτερά του νού, μυρωμένα πλάτια» κ.λ.π.

Τα καλύτερα ποίηματα άνηκουν όλα στη Μεγάλη Τάξη. Ας πάρουμε Γ' αεροπλάνο του Προμάχου της Έλευθερίας. Είναι άριστο τεχνικά, όπως όλα τα έργα του νεαρού ποιητή της Σ. Σ. Σ. σύντομο—δύο δεκάστιχες στροφές—και ισορροπημένο αρχιτεκτονικά. Δεν παρουσιάζει όμως τίποτε το καινούργιο, είναι μάλλον κοινό και οι ιδέες του δεν είναι έξαιρετικά πρωτότυπες. Τα προσόντα αυτά τα έχει σε μεγάλο βαθμό «Το αεροπλάνο στην έπαρχία» της Περγηπέσσας που κι' αυτό είναι αντίληπτο και στο μέτρο και στην ομοιοκαταληξία. Το τέλος όμως, ή κατακλείς, άπογοητευτική. Γιατί δεν κλειθαίνει ή επιθυμία της φυγής» καθώς χάνεται το αεροπλάνο στην απόσταση. Σ' άλλους φροντάνει ίσως ακόμη περισσότερο, σ' άλλους σβύνει σιγά σιγά, σ' άλλους μένει μία πίκρα και μία άπογοήτευση. Κατά τ' άλλα το ποίημα είναι πολύ ώρατο, αλλά δεν μπορούμε να το θεωρήσουμε ύμνο στο αεροπλάνο, άλλωστε ο τίτλος του: «Τ' αεροπλάνο στην έπαρχία» είναι άοκνη άδειαιτικός. Το Μελαγγρόν το ποίημα, γραμμένο σε δεκατριώλλαβους έχει ωραία κι' εύγενικά νοήματα και εκφράζει φιλοσοφικές σκέψεις ανώτερες από την ηλικία του. Στη δεύτερη στροφή του όμως λέει: «Με περιφρόνησι τον άνθρωπο θα βλέπης». Αυτό δεν είναι οσασό. Το αεροπλάνο δεν μπορεί να βλέπει με περιφρόνηση τον άνθρωπο, αφού κι' αυτό το ίδιο είναι δημιουργήμα του ανθρώπου. Ο Μελαγγρός θα ήθελε να πη τον άσολμο, τον δαίλο και τον άνδρα και δεν το εκφράσθηκε καλά.

Ποίημα άληθινό, με ρυθμό άσυνείθιστο, με πλήρη αρχιτεκτονική ισορροπία, με ωραιότατα συμβολισμοί είναι της Δορελιάς Βέβαια δεν μπορώ να πω πως είναι το τέλειο. Η ήθελε ακόμη, λίγο δούλεμμα και εδω κι' έχει παρουσιάζει μερικές άδυναμίες. Στον πρώτο μάλιστα στίχο της δεύτερης στροφής το νόημα δεν αποδίδεται όπως πρέπει. Η «εξεγέλαστρα μοίρα» δηλ. ή ανώτερη δύναμη που κυβερνά τους ανθρώπους δεν έχει εδω τη θέση της. Το νόημα είναι: «όπως γελάστηκε ο άνθροπίνος νους, πόσο πλανήθηκε, πόσο έσφαλλε ή άνθροπινή αντίληψη, που νόμοσε πως χάνεται ή δύναμη για πάντα». Γιατί αυτή είναι ή έγνωια, κι' εδω βασίζεται ή κεντρική ιδέα του ποιήματος. Άλλοιώς δεν λέει τίποτα.

Ας είναι, παρά τα ελαττώματά του αυτά, το ποίημα της Δορελιάς έχει σημαντικό προτερήματα, κι' έτσι παίρνει αυτό το βραβείο, με' ελάχιστη όμως διαφορά από το Μελαγγρόν, που έμπνέεται από μια άνοστη πνοή ύστερη όμως στην ποιητική απόδοση.

Από τα ποίηματα της Μικρής Τάξης—που άλλωστε ήταν πολύ λίγα—κανένα δεν έβριζε για βραβείο. Γι' αυτό τους έπαινεθέντας τους μοιράζω στη Μεγάλη Τάξη.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δορελιά [30Ε]

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μελαγγρός [18Ε], Περγηπέσσα [17Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Προμάχος της Έλευθερίας [16Ε], Μπετόβεν [16Ε].

Α' Έπαινος, από [14Ε] εις έκαστον: Αρκάς, Μύρα Φλώρη, Δοξαμένο Αερογιάτη, Ολυμπιονίκης.

Β' Έπαινος, από [12Ε] εις έκαστον: Ξίφουρας, Αταλάνη, Καρφαλλονίτικος Αερογιάτης, Λαίς Μαρκοῦ, Ίσις, Ανθρακός, Καταγίς, Δοξαμένο Νησι.

Γ' Έπαινος, από [10Ε] εις έκαστον: Σουργιανόπουλο, Γελαστός Αντιπλοίαρχος, Αργίου Κορρά, Ίβικου, Μαγεμένου Ράδου, Μελαγχολικός Ονείροσκόπος, Νιόβη, Ραμνουσία Αρσενίτη, Απόστολος Θεοδώρου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήναι 42 εδός Εθρηπίδου την 30 Μαΐου 1939

ΜΕ το σημερινό φυλλάδιο, πρώτο του Ιουνίου και δωδεκάσελιδο, άρχίζει ή Β' Έξαμηνία του 1939, γιατί, καθώς έξερετε, ο διαπλασιαστικός χρόνος—και τόμος—άρχίζει τον 1η Δεκεμβρίου και τελειώνει την 30 Νοεμβρίου. Έπομένως οι έτήσιοι, οι έξαμηνιοί ή οι τρίμηνοι συνδρομηταί, που ή συνδρομή τους έληξε την 31 Μαΐου, πρέπει τώρα να την ανανεώσουν.

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕ ΘΕΛΕΙ.

Ο «Καλός Γιαννάκης», που διακείδασε έξη μήνες τα μικρά μου παιδιά, στο προηγούμενο φύλλο τελείωσε. Κι' από το σημερινό, άρχίζει άλλο ανέγνωμα της κυρά-Μάρθας: ο Κωστανής θέλει—ο Κωστανής δε θέλει. Είναι συνάχεια του περσινοῦ με τον ίδιο τίτλο, που τόσο άρσος στα μικρά μου παιδιά: αδοστολής όμως δηλαδή δεν είναι ανάγκη να έχω κανείς διακόση το πρώτο μέρος για να καταλάβω το δεύτερο. Έτσι τις νέες περιπέτειες του Κωστανή θα τις γουστάρουν το ίδιο κι' οι παλαιά κι' οι νέοι συνδρομηταί.

Ο έορτασμός των Έθνηνάχρονών μου άκοσθήσε με χαρά και συγκίνηση απ' όλα τα διαπλασιαστικά. Έκτός από τα ένδοξα σιδή γραμμата που μου γράφουν τα τσιρινά, λαδάνη κι' από τα παλαιότερα εδέχες, συγχαρητήρια και δηλώσεις συμμετοχής. Κυρίες και κύριοι, που κατέχουν σήμερα θέση στην κοινωνία και στην πολιτεία και που άλλη φορά ήταν συνδρομητές μου και συνδρομητρίδες σάν και σές, μου γράφουν, μου μνησούν ή μου λένα—καθεμείς δέχομαι επίσκεψις—πως είναι άλοπρόθυμοι να βοηθήσουν και πως ο κ. Κοτζιάς μπορεί να τους διαθέσει όπως θέλει. Αποφασίσθηκε να γίνη μία μεγάλη, πολυμελής Οργανωτική Έπιτροπή, για να καταρτίσει το πρόγραμμα του Έορτασμού, και μία άλλη μικρότερη, Έκτελεστική Έπιτροπή, για να το εκτελέσει. Την έπίτευη προεδρία θα παρακληθούν να αναλάβουν οι Α. Β. Υψηλόστητες, ο διάδοχος Παύλος και ο πρόληψις Χριστόφορος, παλαιά Διαπλασιαστικά κι' οι δού.

Η Απτερος Νίκη, ύστερ' από ένα «εχάριστο» που μου γράφει, έξακολουσάει: «κ' τώρα κι' ένα διαάρσαστο. Έμένα με λύπησε πολύ και νομίζω πως κι' εδω θα λυπηθώ. Πρόκειται για ένα κομμάτι της

Σ.Σ.Σ. «Απ' τον κήπο μου», της Ονειρομμένης Πατριώδας. Η άρχη του είναι αντιγραφή λέξη προς λέξη από το δικό μου κομμάτι: «Ανατολή Ήλιου» που δημοσιεύθηκε στο φυλλ. 18 του 1938. Φαντάζομαι την έκπληξη που δοκίμασα στην άρχη ύπέθεσα πως είχα κανείς λάθος και δημοσιεύσει την «Ανατολή μου» για δεύτερη φορά. Προχωρώντας όμως, είδα πως έλλαζε. Άραγε ή Ο. Π. δεν ανέφθηκε πως μπορούσε να πέσει στο μάτι μου, ή κανένας άλλος συνδρομητής, αυτή ή αντιγραφή; . . . Μα τ' είπ' αυτά, παιδιά μου; Έγώ, σές βεβαίως, άπορώ, έξισταμαι και τρέπομαι! Γιατί τα προύματα λογολογίας αυτόν τον καιρό είναι πολλά—ή ίδια ή Απτερος Νίκη μου καταγγέλλει άλλο ένα εις βάρος της, αλλά χωρίς ναναφέρη όνομα—και μου φαίνεται πως τα διαπλασιαστικά όλα πρέπει να μάθουν πως αυτό είναι κακό πράγμα και μόνο δικά τους κομμάτια πρέπει να μου στέλνουν. . . για δικά τους.

Κι' ή Δευτή Καμέλια μου καταγγέλλει και, άλλ' αυτό είναι πολύ ελαφρότερο. Στη Μικρή Κυριακή, στη βραδευμένη άπάντηση της Μόνας Λίλας, ύπαρχουν έπί αυτού από ένα γαλλικό ποίημα, το «La veillée en famille» του Jean Aicard. Αν κρίνουμε άστηρά, ή Μόνα Λίλας έπρεπε να τους διαγοραμίσω, ή να τους κλείσει σε εισαγωγικά, και να σημειώση από κάτω «J. Aicard». Οπισθήθητε, δεν είναι κι' έγκλημα να θυμηθώ κανέναν, γράφοντας κάτι δικό του, και μερικούς έένους στίχους και να τους παραβάλω, όταν είναι μάλιστα ο' άλλη γλώσσα και τους μεταφράζει.

Σ' εν' άλλο γράμμα της, ή Δευτή Καμέλια μου γράφει τις έντιμότητες της από το Τεύχος της «Ιονίου Ανθολογίας». Περισσότερο, λέει, απ' όλα τη συγκίνησαν τα γράμματα του κ. Φαίδωνος στη Μητέρα του, και προπάντων εκείνο όπου της αναγέλλει με τόση χαρά πως ένακρίθη διά τα σχολεία το βιβλίο του «Ο καλός δρόμος». Γιατί το βιβλίο αυτό είχε κι' ή Α.Κ. όταν ήταν στη Β' του Δημοτικού, και πολύ της είχε άρεσει: και πάντα το θυμόταν, χωρίς να έβρη πως ήταν το άγαπημένο της συγγραμμάκι. Φυσικά, στη Β' του Δημοτικού, ούτε λέξη ήξερε, ακόμα, ούτε Φαίδωνος, ούτε Ξενόπουλου. . .

Συμφωνώ έντελως Ρεπόρτερ: δλες αυτές οι άσκησεις που μου καταγγέλλεις είναι αντιγραφές κι' όχι κατά ούμπτωση όμως άλλες. Έκτός ίσως από το «Διπλό Κεφάλι» που μου έδωκε και είναι καί ούμπτωση. Χαριτωμένα τα γλωσσικά που σ' έκαμα να θυμηθώ ή Έπιστολή του κ. Φαίδωνος και ταυτηράμω εδω για να γελάσουν τα παιδιά: «Ένας λογικός έλεος: Έγώ πολυμώνας έβριτα ως τα έντόσθια της Μικράς Άσίας (ήθελε να πη ένδοξοτα). Μία δροπινίς που ήθελε να πη πως είναι εδέμυθος, είπες: Μπορείτε ναχάτε έμπροστούνη, εγώ είμαι μυστικοκατής. —Μία κορία πάλι είπες: Ο δρόμος είναι διαπεραστικός (ήθελε να πη περαστικός). Κι' εγώ τώρα θυμήθηκα εν' άλλο. Μία νέα έλεος για τον άρρωθωσαστικό της: Ασταίος έκαίνος, γελάει εγώ, περνούσε περρίφημα, (ήθελε να πη φιλόλογη). Άλλος: Δεν έξερε τέτοια και κανένας άλλος: Η Μεγάλη Έλλάς μου γράφει πως από τα περιήφωνα του Τεύχους της «Ιονίου Ανθολογίας», έγκριστη έντιμότητα της έκαμαν τα γράμματα της Εθθαλίας Ξενόπουλου προς το γιό της: «. . . Διχώνον όλο το πνεύμα της έξοχης αυτής γυναίκας, τις γνώσεις της, τις θρησκευτικές άρχές της, τη λεπτότητα της, την καλωσύνη

της. Και πόσο ευγνώμονες πρέπει να είμαστε στη μνήμη της. άφοῦ αυτά τα χαρίσματα μετέδωσε στο συγγραμμά μου που τόσο του χροστώμε...». —Ναι, το άναφήνσιον στή σελίδα 150 του Τεύχους είναι λάθος αντί άναφήνσιον, όπως λέγεται το μικρό σκέπασμα της Άγίας Τραπέζης, που το άπλώνουν όταν γίνονται το μυστήριο. Στη Ζάκυνθο άσκοπούλα λένα τους νεοσοσός. Έχεις δικιο, ή είκονα «έξου εκ του φυσικού» του 23 φύλλου είναι χήνα κι' όχι πάπια.

Άλήθεια, Ξίφουρας, στο φυλλάδιο έκαινο σοῦ είχα δυο άπαντήσεις, γιατί ή μία ήταν περιόσασμα από το προηγούμενο και έξερασά ναφήσω την άλλη για το επόμενο. Σπουδαία αυτή ή Στατιστική των διαγωνισμών του 1938, δηλαδή πόσο έλαβαν μέρος στον καθένα. Πρώτος λοιπόν έρχεται ο διαγωνισμός Στίχων με 107 διαγωνισόμενους, και τελευταίος ο διαγωνισμός Φωτογραφίας με 8. Δέε, τώρα, να λάβουν μέρος περισσότεροι αν προκηρυχθή Πέντιπλο; Έγώ άμφισβώλλω. Στά παλιά έκαινα Εδύσημα μπορεί ναχίγιε κανένας λάθος, αλλά τώρα είναι άργά για να διορθώθ. Όχι δού! Ο κ. Φαίδωνος δεν έκαμα ακόμα την έγκληρήση στο μάτι του γι. . . οικονομικούς λόγους, παρά γιατί δεν έβριμασά ακόμα ο καταρράκτης. Δεν είναι πλοήσιος, αλλά σοο για μία μικρή έγκληρήση θά μπορούσε να πληρώση, αφήνω δά πως κάθε γιατρός, συνάδελφός του στην Ακαδημία, θα του την έκαμε και χάρισμα.

Έκαινο που θέλω εγώ, Ραμνουσία Αρτεμίας, είναι σε κάθε γράμμα σου, μικρό ή μεγάλο, να βρίσκω κάτι που να επιδέχεται άπάντηση ένδιαφερόσα όλα τα παιδιά. Γράφε μου λοιπόν όταν έχης κάτι τέτοιο, άδιάφορο-αν έχουν περσός, από την τελευταία φορά που μου έγραψες, δυο μήνες, δυο έβδομάδες ή δυο. . . ήμνες. Σήμερα μου λές τη σκέψη που έκαμες όταν είδες σε μία άπάντησή μου πως ο Άναγίας έχει τα γενέθλιά του στις 29 Φεβρουαρίου. Απαγγέση να γερσώσι, είπες, άφοῦ κάθε τέσσαρα χρόνια αυτός μεγαλώνει μόνο ένα». Νά, ένα ώρατο. . . Παιδικό Πνεύμα.

Πολύ καιρό είχαε να μου γράψης, Γέλλω, άλλ' άφοῦ ήσουν άρρωστη έλο το χειμώνα, δεν ήρπεις να παραπονέθ. Έχεις τις καλύτερες μου εύχες για τη γιορτή σου για το κομμάτι: αυτό της Σελλώδης, και γι' άλλα ακόμα. μνημόσωνα με έβνα κολυδα, όπως λές τις αντιγραφές, μου έγραψαν, καθώς θά είδες, κι' άλλοι. Το «παιών το Μήν» που λές για την πρωτομαγιάτικη έκδρομή, δεν έξερω αν βρήκες από κανέναν παλιό έθιμο, αλλά τώρα σημαίνει άπλωσ «προβυπνέτω, χαιρετώ». Το «χιούμορ», άγγλική λέξη που έγινε παχόμοια (humour γαλική), μεταφράζεται «μέθυ» και σημαίνει διάθεση, κέφι. Κι' επειδή δταν έχη κανένας κέφι, λέει έξουνα, νύτσιμα πράγματα, το «χιούμορ» είναι σχεδόν συνώνυμο με' έκαινο που λές άπλοσάστα «πνεύμα».

Και σῦ, Εδάννα, άργησες πολύ να μου γράψης. Άλλ' άφοῦ τα διαάρσαστα που σ' έμπόδισαν είναι τώρα περσάμένα, δεν περιράζει. Έχεις λοιπόν και μαθητρίδες στο Αμερικανικό Κολλέγιο που τους κανένας άγγλική; Φαντάζομαι πως ή παράδοση αυτή θά σε διασκεδάση. Χαίρω για τη γνωριμία σου με τη Γελασσία και το Βαλεντινο κι' σταχυορόμησα το γράμμα σου. Στις 15 ή 16 Ιουνίου που θα παχθώ στη Θεσσαλονίκη, από τη Μάρικα Κοταπούλη, ή «Στέλλα Βιολάνη», θά έλθω και κι' ο κ. Ξενόπουλος κι' έλπίζω να σε ιδω.

Χαίρω, **Αίνα**, για την απόφαση που πήρες να μου γράφεις τώρα συχνά, ώστε να καταρρίψω... το ρακόντ του **Αρτανιάν**. Να ιδούμε όμως θα το κατορθώσω; Σωστά αυτά που γράφεις για το Πένταθλο, αλλά και διπλάσια αν λάβουν μέρος απ' όσους έκαθον στα τελευταία θα είναι νομίζεις, άρμετοι; Έπειτα, αν βγάλω Μετάφραση από τάρχατο και Κρυπτογράφημα, τι θα μείνη; Άς είναι, τό μελετώ. Έβαλα από καθαρίων και τούς αντιγραφείς Άσκήσεων που μου καταγγέλλεις έσύ, γιατί καθώς θα είδες, άλλοι μου κατάγγειλαν άλλους. Χαριτωμένο τό ανέκδοτο του Λασκαράτου, μά δέν τό εικα του Άνανία, γιατί είναι ακατάλληλο για τό περιοδικό μας.

Η προτομικαία του ταχυδρομίου, **Συνορισμόπουλο**, διαρκεί έλη σχεδόν την έβδομάδα. Όταν την Παρασκευή τό βράδυ έρχεται τό φυλλάδιο από τό τυπογραφείο, οι ταινίες είναι πιά έτοιμες και δέν μένει παρά νά παρασθόν. Άλλά για νά παρασθόν, πρέπει νά τοακισθόν ος τρία όλα τά φυλλάδια — κι είναι χιλιάδες — κι έπειτα νά χωρισθόν, νά μετρηθόν και νά γίνη η έξέλεση, μήν παραλείψη η ταινία κανενός συνδρομητού. Η έργασία αυτή άπαιτεί πολόν καιρό και γι' αυτό, άν και τυπώνεται την Παρασκευή, λαβαίνεται τό φυλλάδιο ύστερ' από δύο-τρεις ήμέρες. Όταν θά δηλώσω πώς έπιτογράψω, δέν θά είναι μόνο οι φωτογραφίες; θά είναι και πολλά άλλα πράγματα που μου στέλνουν — εικόνες, χειρόγραφα κτλ. Και φαντάσου φασαρία. Θά ήθελα έναν άνθρωπο που νά μήν κάνει άλλη δουλειά. Κι' αυτός μου λείπει, όχι ένα σαρτάρι έπως λές. Απόδειξη έστειλα. Έ, δέν είσαι ευχαριστημένος από τή σημερινή μου άπάντηση; Μου γράφεις βέβαια κι' άλλα, μά που τόπος για όλα!

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Νηρέυς, ά. (ΚΑ). Γαυχούτζερ, ά. (Ι). Άπόλλων του Μπελβεντέρε, ά. (ΚΤ).

Η Διάπλκσις άσπάζεται τούς φίλους της: **Μαρίλλην Νικολάου** (έστειλα) **Ταγματάχην** (έλαβα) θά τό διαδώσω με τή σιρά του και θά σοδ πώ) **Σάλλορον** «Κομμουνιστέ» (έξέτέλεσα, ευχαριστώ) θά είδατε βέβαια και τή λεπτομέρεια;) **Ζοζέ Μοχίνα** (έλαβα ευχαριστώ) **Όδηγό** έστειλα; θά τό διαδώσω και θά σοδ πώ) **Έβερσετ** (δέν θυμομαι τί ώρα, θά κοιτάξω) άν δέν είναι πολός καιρός που τό έστειλες, θά είναι εις τό ύπό κρίσειν) **Μυγκάουζεν**, **Χρυσόνειρο**, **Κίτρινη**, **Αράχνη** κτλ.κτλ.

Είς όσους έπιστολόξ έλαβα μετά τήν 20 Ματου υπαχτήνω στο έρχόμενο.

ΕΝΑ ΛΑΘΟΣ

Ό έφρετινός μου **Τόμος** είναι ό 48ος. Άλλ' από τό φυλλάδιο 14 ως τό φυλλάδιο 25, ό **δριθυός** του **Τόμου**, στήν επικεφαλίδα μου, έγινε κατά τυπογραφικό λάθος 47ος. Το λάθος αυτό πρέπει νά τό διορθώσετε σ' όλα τά φυλλάδια που υπάρχουν (14-25), για νά μή τυχόν κάμετε άργότερα καμιά σύγχυση, είτε στο δέσιμο του **Τόμου** σας είτε σέ παραγγελία φυλλάδιων; Με μιά ψιλή πένα ή με μολύβι τής μελάνης; όλα ένεύια τά 7 νά τό κάμετε **Θ**.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

Παραναλώ πολόν όσους χρωστούν τή συνδρομή τους νά τή στείλουν τό γρηγορότερο. Άς έχουν ύπ' όψει τους, ότι οι συνδρομές αυτές είναι ό μόνος μου πόρος; ή καθυστέρηση έπιτομένος δυσκολεύει πολόν τό έργο μου που άπαιτεί όχι μόνο μεγάλους κόπους, αλλά και μεγάλα έξοδα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 28ου Διαγωνισμού Λόγων. Αι λύσεις του φυλλαδίου τούτου δευταί μέχρι τής 8 Αιγούστου.

312. Δελτιόγραφος
Γυναικία δυνατή που πολεμοῦσε
Και δάμαζε άλογα-θεριά,
Ένα νησάκι πάντα προτιμούσε
Άπ' του Αιγαίου τά πολλά.
Γιατί ποτάμι μιά χαρά
Παρμέγιστο μαζί του άποτελούσε.
Σεληνιώτικος Όριζών

313. Στοιχειόγραφος
Έτέρας μυθολογικό.
Ένα σύμφωνο άν του λείψη,
Νά, πολή άσπακτικά
Κατεβαίνει από τό ύψη.
Άρτανιάν

314. Στοιχειοτονογράφος
Μεγάλο κράτος πιάνετε,
Και δη εδρωπαϊκό,
Ένα του γράμμα βγάνετε,
Προπαροξυτονίζετε,
Κι' άπρόοπτα έμφανίζετε
Κάποιο βουνό άττικό.
Άρτανιάν

315. Μεταγραμματισμός
Παλιός τής Ρώμης βασιλέας
Γίνεται γάλλος ανυγραφέας,
Τό άρχικό του μόνο άν σβήσας
Και μάλλο τό άντικαταστήσας.
Άρτανιάν

316. Γονία μετά Πυραμίδος

+	*	*	*	*	*	=	Λατινός ποιητής
+	*	*	*	*	*	=	Ποινη, τιμωρία.
+	*	*	*	*	*	=	Φρονις.
+	*	*	*	*	*	=	Γεωμετρο σήμημα.
+	*	*	*	*	*	=	Μουσικ.όργανον.
+	*	*	*	*	*	=	Πολίς Αμερικής.
+	*	*	*	*	*	=	Θεά όλυμπία.

Είς τήν πυραμίδα: σύμφωνο, κρωατικόν, όπλον πολλών τετραπόδων, μεγάλη όρσοειά. Είς τό μέσον οι τέσσαρες σταυροί, κάτι που θερμαίνει.
Λευκή Καμέλια

317. Κρυπτογραφικόν
12384152678 = Άρχαίος καλλιτέχνης.
25297 = Διμνη
34337 = Έθρωπαϊκή πόλις.
48221 = Πατριάρχης τής Γραφής.
57652 = Διάταξις.
62528 = Άρχαία πόλις.
7521378 = Μυθικός ήρωας.
862675 = Ζυγίτζα.
Λευκή Καμέλια

318-322. Μαρινόν Γράμμα
Τή άνταλλαγή ενός γράμματος εις έκάστην των κάτωθι λέξεων πάντοτε του αυτού, νά σχηματισθόν, άνευ αναγραμματισμού άλλα τόσαι λέξεις.
Αέρος, μόνος, άμνός, σαρφός, έρμα.
Λευκή Καμέλια

323. Ποικίλη Άπροσώγις
Τό όγδοόν γράμμα τής πρώτης των κάτωθι ζητούμενων λέξεων, τό έβδομον τής δευτέρας, τό έκτον τής τρίτης και

οῦτο καθέξης, άποτελούν άρχαίον τραγικόν ποιητήν;

1, Παταμός τής Ρουμανίας; 2, Έθρωπαϊκή πρωτεύουσα; 3, Ό άσκήν μίαν των όρειών τεχνών; 4, Μέγας Γερμανός μουσικός; 5, Ουγάτηρ του Άγαμέμνονος; 6, Μέγας Γάλλος κομωδιογράφος; 7, Ρήτωρ Άθηναίος; 8, Έθνικόν σύμβολον.
Σεληνιώτικος Όριζών

324. Φωνηεντόλιπον
* - γν - πλον
Σεληνιώτικος Όριζών

ας	ας	ας	η
αςας	ας	ας	ας η η
ας	ας	ας	ας ζ ή;πιαςΙ
ας	αςας	ας	ας η η η
ας	ας	ας	ας η η

Σεληνιώτικος Όριζών

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων τό φύλλ. 12

117. Παρίσιοι (Πάρις, τού). — 118. Άνδεις (άν, δίς). — 119. Άθηνα-Άθήνα. — 120. Δορκάς = (δδρ [υ], Κάσ [ος] — 121.

Ρ	Ι	Σ	122. ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ (Ά-
Ι	Σ	Ι	σρών, ροιά, Όρος, Νι-
Σ	Ι	Μ	κιάς, Ίκαρία, κώνος,
Σ	Ω	Α	δρις). — 123. Χαλιμά
Ν	Η	Μ	Α (ΧΑΛΙ, ΜΑ. .) — 124.
Ν	Α	Ι	ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ-ΜΕΛΕ-

ΑΓΡΟΣ (Άμαζόνες, ΕΜπεδοκλής, Φλωρεντία, Είρα, ΤΑνάγρα, ΓΡΑνικός, Ίρις, ΌΤράντον, ΗΣίοδος. — 125. **Η έγκράτεια είναι άρετή** (η έν κρα, τί, ά, είν' έαρ, έτη).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Ατά 1 έως 10 τό πολή λέξεις με άπλά στοιχία όρ. 6, τό έλάχιστον τιμήμα. Πέραν των 10 λέξεων 50 λεπτά ή λέξη; με πωρία δε στοιχία όρ. 1 και με μεγαλεία όρ. 1, 50. Ό χαριστέσ ότιός όρ. 5. Οι μη συνδρομηταί πληρώνουν τό διπλά. Η προληρημένη είναι άπαιρήτη

[ΑΘ' - 349]
Πάτρυνουμ στο εόλλογο μας για μέλη τούς: **Ανδάλουζα**, **Μεσοεπτες**, **Κατάσκοπο 33**, και **Σιδερένιο Δοδνα** για αντιπρόσωπο **Κύπρον**. «ΟΙ 13»

[ΑΘ' - 350]
Διαπλαστούλα άνήκοντα σέ Σόλλογον θάναται νά τον φηφίσουν.
Υποκόμης Ζέσιλ

[ΑΘ' - 351]
Σκυριανόπουλο, ίσως βισοτήκαμε. Συγγνώμη. Ζοζέ Μοχίνα... τρελλούς... θέλουμε. Γράψε. **ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ**

[ΑΘ' - 352]
Σαρκηθόν, Βασίλισσα Ναφερτίτι, άλλη-λογραφομε; άν ναι, στείλιτε πρώτοι γράμμα. Αίςίς μου [ΑΘ' - 287] — **Συρμαούφ**

[ΑΘ' - 353]
Αποταλέματα Ιου Διαγωνισμού «ΣΥΛΛΟΓΟΓ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙΑ». — Πενταθλο-νίκης; **Μελέαργος** Φιλολογικός; **Γαρύφαλλο** — **Μελέαργος**. Φωτογραφίας; — **Ίσις** — **Κατάσκοπος 33**. Για τή γυναίκα: **Μελέαργος** — **Δοξασμένο Άκροστήρι**. Πώς μάς φαντάζεσθε; **Νίκη** Γελαστός **Αντιπολοίμαχος**.
ΔΙΑΒΟΛΑΚΙΑ

[ΑΘ' - 354]
Διαπλαστούλα: Προσοχή! Άνερχόμεθα εκ των υποχθόνιων βουλιετων μας εις τό δημοφήρισμα Υποκόμης Ζέσιλ. Φίλοι-ες! Βασίλισσα εις τήν φήρον σας.
ΔΙΑΒΟΛΑΚΙΑ